

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

การศึกษาที่มีความจำเป็นและเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพของคน โดยเฉพาะสำหรับเด็กที่จะเป็นอนาคตของประเทศชาติ ซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีค่าและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป ดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เกี่ยวกับการศึกษาว่า "การศึกษาเป็นปัจจัยในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติและคุณธรรมของบุคคล สังคมและบ้านเมืองใดให้การศึกษาที่ดีแก่เยาวชนได้อย่างครบถ้วนพอเหมาะกันทุกด้าน สังคมและบ้านเมืองนั้นจะมีพลเมืองที่มีคุณภาพ" ดังนั้นการพัฒนาเด็กที่เป็นอนาคตของชาติต้องเริ่มจากการศึกษาเป็นรากฐานสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวด 1 มาตรา 6 ที่มีความมุ่งหมายให้ผู้ผ่านระบบการศึกษายเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2540, หน้า 31)

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยนั้นมุ่งจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับการดำรงชีวิตและ วัฒนธรรมความเป็นอยู่ โดยการจัดกิจกรรมที่มุ่งสร้างให้เด็กเกิดการเรียนรู้ปนเล่นอย่างมีความสุข มีความพร้อมทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา ดังที่กล่าวไว้ในหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ซึ่งเป็นลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูและให้เป็นการศึกษา แก่เด็กทุกด้าน ตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตและ อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 31)

ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเด็กให้มีความพร้อมในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ โดยการ จัดประสบการณ์ตรงให้เด็กเกิดการเรียนรู้ และนำไปใช้ต่อไปในการพัฒนาตนเองและประเทศนั้น มีองค์ประกอบหลายอย่าง หนึ่งในนั้นการมีทักษะทางด้านภาษาในการพูด การฟัง การอ่าน การเขียนที่ดีเหมาะสมกับการเรียนรู้ตามระดับอายุก็เป็นพื้นฐานในการให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ จนเกิดเป็นความรู้ที่ถูกต้องต่อไปให้กับเด็กได้ ตามแนวคิดของเพียเจตนักการศึกษา เจ้าของทฤษฎี พัฒนาการทางด้านสติปัญญาได้กล่าวไว้ว่า "เด็กวัย 2 – 7 ปี สติปัญญากำลังอยู่ในขั้นก่อนปฏิบัติการ เป็นวัยที่มีพัฒนาการทางภาษาที่เป็นไปในลักษณะยังเข้าใจความหมายของคำ และเรื่องราวไม่

แจ่มแจ้ง ดังนั้นควรได้เรียนรู้ผ่านการสัมผัสจากประสบการณ์ตรง” จะเห็นว่าจะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ที่มีความสุข ค่อยเป็นค่อยไป ไม่หักโหม ทำให้เด็กค่อยซึมซับโดยไม่รู้ตัว

กิจกรรมนิทานเป็นกิจกรรมที่มีความเหมาะสมเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาการเด็ก และช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดีให้กับเด็ก และเป็นกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างจินตนาการให้แก่เด็ก ดังที่ กัลยา ตันติผลาชีวะ (2548, หน้า 32) ได้กล่าวไว้ว่า นิทานเป็นตำราของเด็กปฐมวัยเป็นสื่อที่ใช้ในการสนองความต้องการตามธรรมชาติของเด็ก สร้างการเรียนรู้ให้กับเด็กทั้งด้านอารมณ์ สังคม สติปัญญา ภาษา ช่วยให้เด็กสามารถรับรู้ เข้าใจ ทำให้เด็กซึมซับและรับความรู้ไว้ตามหลักการทางทฤษฎีของ เปียเจต (Piaget) ว่าด้วยการคิดเพื่อพัฒนาความรู้ใหม่ และจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการนำกิจกรรมการเล่านิทานไปใช้ในการเรียนการสอนของ พันธนีย์ วิหคโต (2536, หน้า 11) พบว่า กิจกรรมการเล่านิทานเป็นประโยชน์และมีส่วนช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนได้จริง ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาการใช้ภาษาในด้านการพูดของนักเรียนระดับปฐมวัยด้วยการใช้กิจกรรมการเล่านิทาน

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาคุณภาพของแผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมการเล่านิทานเพื่อพัฒนาความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัย
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์โดยการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 มีความสามารถทางการพูดเหมาะสมกับวัยจากการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน
2. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูและผู้เกี่ยวข้องในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาส่งเสริมความสามารถทางการพูดให้กับนักเรียนชั้นอนุบาล

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย จากการจัดประสบการณ์ โดยการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน

1. ประชากร คือ เด็กชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลเทศบาลนครพิษณุโลก
สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลนครพิษณุโลก ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 54 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กชั้นอนุบาลปีที่ 1 ชายและหญิง อายุระหว่าง 3-4 ปี ห้อง 1/3
โรงเรียนอนุบาลเทศบาลนครพิษณุโลก สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลนครพิษณุโลก ภาคเรียน
ที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 26 คน จากการสุ่มแบบกลุ่ม
3. ตัวแปรที่ศึกษา
ตัวแปรต้น คือ การจัดประสบการณ์ที่เด็กได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน
ตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย
4. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองจัดกิจกรรมการเล่านิทาน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา
2551 เริ่มตั้งแต่วันที่ 3 พฤศจิกายน 2551 ถึง 9 มกราคม 2552 รวมจำนวน 10 สัปดาห์

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

ความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานสูงกว่าก่อน
การจัดกิจกรรมการเล่านิทาน

นิยามศัพท์เฉพาะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้ศึกษากำหนดนิยามศัพท์เฉพาะไว้ดังนี้

1. นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 หมายถึง เด็กนักเรียนชายหญิงอายุ 3 – 4 ปีที่กำลังศึกษาอยู่
ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนอนุบาลเทศบาลนครพิษณุโลก
อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลนครพิษณุโลก
2. นิทาน หมายถึง เรื่องราวที่เป็นร้อยแก้วร้อยกรอง เป็นเรื่องราวสั้นๆ ตัวละครมีทั้งคน
และสัตว์ สัตว์มีบทบาทเหมือนคน มีโครงเรื่องง่ายและสั้น มีเนื้อเรื่องที่สอดแทรกคุณธรรมใช้ภาษา
ที่เข้าใจง่ายเหมาะสำหรับเด็กอนุบาลปีที่ 1 อายุ 3 – 4 ปี และการดำเนินชีวิตของตัวละคร
สอดคล้องกับการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียน
3. การเล่านิทาน หมายถึง กิจกรรมการเล่านิทานโดยใช้หนังสือนิทานเล่าให้เด็กฟัง
และให้เด็กพูดออกเสียงที่เหมาะสมตามวัย โดยใช้หนังสือนิทานที่เล่าให้เด็กฟังและออกเสียงที่
เหมาะสมตามวัย โดยมีขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมดังนี้
 - 3.1 ชี้นำ เป็นขั้นกระตุ้นความสนใจ และความรู้เบื้องต้นของเด็ก
โดยครูแนะนำหนังสือก่อนที่จะเริ่มอ่านให้เด็กฟัง ให้เด็กดูปกหนังสือซึ่งมีส่วนประกอบ เช่น ชื่อผู้
แต่ง ผู้วาดภาพประกอบ เห็นภาพจากปกแล้วน่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร

3.2 ขั้นดำเนินการ เป็นการให้เด็กรับรู้เรื่อง โดยครูอ่านออกเสียงเล่าเรื่องจนจบ ทั้งเรื่องโดยไม่มี การสอดแทรกระหว่าง การอ่านให้ฟัง

3.3 ขั้นสรุป ฝึกการใช้ภาษาให้กับเด็ก โดยครูออกเสียงคำพร้อมชี้ภาพตามและ ออกเสียงซ้ำชี้ตัวหนังสือ และเมื่อครูชี้ตัวหนังสืออีกครั้ง ชี้ 1 คำ ให้เด็กพูดตามที่ละหน้าจนจบ 1 เรื่อง หลังจากนั้นปิดตัวหนังสือ ชี้รูปภาพแล้วให้เด็กตอบว่าภาพที่ครูชี้ขึ้นนั้น คืออะไร หมายถึงอะไร

4. ความสามารถทางการพูด หมายถึง การใช้ภาษาสื่อสาร บอกความหมาย ความ ต้องการ และถ่ายทอดความรู้สึก ให้ผู้ฟังรับรู้ได้ ตามความสามารถของเด็กอายุ 3 – 4 ปี โดย กำหนดแบ่งออกเป็น 3 ด้านดังต่อไปนี้

4.1 การพูดเป็นคำๆ หมายถึง การพูดเป็นคำๆ ได้ 3 – 5 คำ จากการดูรูปภาพ และจากประสบการณ์ตรงโดยการเปล่งเสียงพูด โดยพูดจากภาษาพูดที่ไม่สุภาพมาเป็นคำพูดที่ สุภาพเหมาะสม เช่น

4.1.1 การกิน หมายถึง การนำอาหารทั้งอาหารเหลวเช่นน้ำ หรือ อาหารที่มีกากใยต่างๆ ใส่ที่ปาก ให้พูดเป็นภาษาสุภาพ คือ การรับประทานอาหาร

4.1.2 ใส่เสื้อผ้า หมายถึง การนำเสื้อผ้า กระโปรง กางเกงมานุ่งห่มเพื่อให้ ร่างกายอบอุ่น ให้พูดเป็นภาษาสุภาพ คือการสวมเสื้อผ้า

4.2 การเล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ หมายถึง ความสามารถในการเล่าเรื่อง สำหรับเด็กอายุ 3 – 4 ปี สามารถเล่าได้ด้วยประโยคสั้นๆ อาจจะไม่ถูกต้องไวยากรณ์บ้าง เช่น บางประโยคอาจจะไม่มีประธาน ไม่มีกรรม หรืออาจไม่มีคำกริยาได้ แต่สามารถพูดสื่อสารให้ผู้อื่น รับรู้และเข้าใจ

4.3 การพูดถ่ายทอดความรู้สึก หมายถึง การพูดแสดงออกทางอารมณ์โกรธ ดีใจ เสียใจ ตื่นเต้น มีความทุกข์ มีความสุข สนุกสนาน ได้ 3 – 5 ความรู้สึก

กรอบแนวคิดในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ มุ่งศึกษาความสามารถในการพูดของของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลัง การจัดประสบการณ์โดยการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน ผู้ศึกษากำหนดให้การจัดกิจกรรมการเล่า นิทาน เป็นตัวแปรอิสระ ดังภาพ 1

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางนำไปสู่การกำหนดกรอบแนวคิด โดยจะนำเสนอตามลำดับดังนี้

ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการทางภาษาและการเรียนรู้ภาษาของเด็ก

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546

จิตวิทยาการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

นิทานกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย

- คุณค่าของนิทาน
- ประเภทของนิทาน
- การเลือกสื่อประกอบการเล่านิทาน
- การสร้างหนังสือนิทาน

พัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัย

องค์ประกอบการออกแบบและพัฒนาระบบการเรียนการสอน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการทางภาษาและการเรียนรู้ภาษาของเด็ก

ภาษามีความสำคัญในการช่วยเด็กให้พัฒนาสูงสุดได้ในขอบเขตที่เขาควรจะทำได้ ทั้งในด้านสังคม อารมณ์ และสติปัญญา แต่หลายๆ ฝ่าย ยังถกเถียงกันในเรื่องวิธีการหรือทฤษฎีที่จะนำมาใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา บางกลุ่มเชื่อเรื่องของวุฒิภาวะ ส่วนบางกลุ่มเชื่อว่าพัฒนาการทางภาษาของเด็กจะเกี่ยวข้องกับการจัดสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็ก บางกลุ่มที่ประนีประนอมก็พอจะสรุปได้ว่า ความสามารถทางภาษาของเด็กนั้นเป็นผลรวมของ พันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม ดังแสดงให้เห็นในทฤษฎีต่างๆ ดังนี้ (ศรียา และ ประภัสสร นิยมธรรม, 2540, หน้า 25-30)

1. ทฤษฎีที่ว่าด้วยธรรมชาติของภาษาและทฤษฎีที่ว่าด้วยธรรมชาติการเรียนรู้ อ่าน เขียน ของเด็กวัยอนุบาล ซึ่งเป็นพื้นฐานของการสอนภาษาแบบธรรมชาติมี 3 กลุ่มทฤษฎีหลักดังนี้ (บุษบง ต้นดวงศ์, 2536)

1.1 ทฤษฎีที่ว่าด้วยระบบของภาษา เมื่อพิจารณาถึงธรรมชาติของภาษาจะเห็นได้ว่า ภาษาประกอบด้วย 3 ระบบ คือ ระบบความหมาย ระบบไวยากรณ์ และระบบเสียง ความหมายเป็นหัวใจของภาษาส่วนไวยากรณ์และเสียงเป็นเพียงส่วนประกอบ การสอนฟัง พูด อ่าน และเขียนควรให้ความสำคัญกับส่วนที่จำเป็นต่อการสื่อความหมาย

ฮอลิเดย์ (Halliday, 1975) กล่าวถึงการใช้ภาษาของเด็กกว่า มีความมุ่งหมายต่าง ๆ ดังนี้

- 1) เด็กใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการแสดงความต้องการ
- 2) เด็กใช้ภาษาควบคุมพฤติกรรมของผู้อื่น
- 3) เด็กใช้ภาษาในการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น
- 4) เด็กใช้ภาษาแสดงความเป็นตัวของตัวเอง
- 5) เด็กใช้ภาษาเพื่อค้นหาข้อมูล
- 6) เด็กใช้ภาษาในการคิดสร้างสรรค์จินตนาการ
- 7) เด็กใช้ภาษาเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากคำที่เด็กคิดและรับรู้

1.2 ทฤษฎีที่ว่าด้วยระบบภาษา ความคิด และสัญลักษณ์สื่อสารกล่าวไว้ว่า ภาษาเป็นสัญลักษณ์สื่อสารที่ไม่สามารถถ่ายทอดความคิดทุกอย่างได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากเด็กไม่สามารถสื่อความคิดออกมาโดยตรงได้ เด็กจึงต้องคิดสัญลักษณ์เพื่อสื่อความหมายหลายแบบผสมผสานกันไป ด้วยเหตุนี้การจัดการเรียนการสอนด้านภาษาตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติจึงรวมเอาศิลปะ ดนตรี และละครเป็นส่วนสำคัญของการเรียนการสอนเพื่อช่วยให้เด็กได้ถ่ายทอดเรื่องราวให้ผู้อื่นรับรู้ได้อย่างลึกซึ้ง เช่น ถ้าเด็กไม่สามารถพูดให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ครบถ้วน ครูจะช่วยเด็กโดยให้เด็กเล่าเรื่องและแสดงท่าทางหรือวาดภาพประกอบในการสื่อความหมายแทนการพูด ซึ่งจะทำให้เด็กรู้สึกว่าเขาประสบความสำเร็จที่สามารถสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจได้ด้วยตนเอง

ไวโกตสกี (Vygotsky, 1978) กล่าวว่า เพื่อนและครูมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ภาษาของเด็ก การพูด สนทนา การวาด การเขียน การอ่าน ตลอดจนการเล่นก็ช่วยในการเรียนรู้ภาษาของเด็กเช่นกัน เพราะกิจกรรมเหล่านี้เป็นการใช้สัญลักษณ์

บรูเนอร์ (Bruner, 1983) กล่าวว่า ภาษาเป็นสิ่งที่เด็กใช้ในการสื่อความหมายให้ผู้อื่นได้รับรู้ ในขณะที่เดียวกันเด็กจะพยายามค้นหาความหมายตามความเข้าใจของตนว่าตรงกับ ความหมายที่ผู้อื่นยอมรับ แนวคิดนี้ได้พัฒนาเป็นเทคนิคการสอนแบบ tutoring แบบหนึ่ง ที่เรียกว่า Scaffolding (Applebee & Langer, 1983) ซึ่งเด็กเรียนรู้จากการปรับความเข้าใจให้

สอดคล้องกับของครูและครูปรับการสอนให้สอดคล้องกับความเข้าใจของเด็ก ฉะนั้นแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติจึงเน้นให้มีปฏิสัมพันธ์ การสนทนาโต้ตอบในกลุ่มช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกัน

กู๊ดแมน (Goodman, 1986) ผู้นำคนสำคัญในการสอนภาษาแบบธรรมชาติ ซึ่งถือเป็นบุคคลหนึ่งที่บุกเบิกการสอนภาษาแบบธรรมชาติในอเมริกา คัดค้านแนวความคิดที่ว่าเด็กเรียนภาษาโดยการลอกเลียนแบบผู้ใหญ่ เขากล่าวว่าคนไม่ใช่นกแก้วที่เปล่งเสียงอย่างไม่รู้ความหมาย ภาษาของมนุษย์เป็นตัวแทนของความคิดของผู้ใช้ภาษาไม่ใช่แทนสิ่งที่คนอื่นพูดไว้ เรารวบรวมสัญลักษณ์อันได้แก่ เสียงในภาษาพูดและตัวอักษรในภาษาเขียนมาเป็นคำเพื่อใช้แทนสิ่งต่าง ๆ แทนความรู้สึกและความคิด เราใช้ภาษาโดยมีความมุ่งหมายเพื่อการสื่อสาร นอกจากนี้เรายังใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการคิดและในการเรียนรู้

1.3 ทฤษฎีที่ว่าด้วยธรรมชาติการเรียนรู้อ่านเขียนในระบบภาษาโดยปกติมนุษย์ทุกคนต้องสะสมประสบการณ์ทางภาษาไว้เป็นข้อมูลสำหรับใช้ต่อไป ประสบการณ์จากภาษาพูดเป็นภาษาเขียน และประสบการณ์จากภาษาเขียนเป็นข้อมูลสำหรับภาษาพูด เทเลอร์และมอร์ริว (Taylor, 1983 & Morrow, 1989) กล่าวว่าเด็กที่มีประสบการณ์ที่พ่อแม่อ่านหนังสือให้ฟังเป็นประจำจะสามารถอ่านหนังสือได้เอง แม้ว่าจะยังไม่เคยเข้าโรงเรียนหรือเรียนอ่านเขียนอย่างเป็นทางการ เด็กเรียนอ่านเขียนได้โดยธรรมชาติ เช่นเดียวกับเด็กเริ่มเรียนพูด การพูดในตอนแรก ๆ เด็กจะพูดไม่ชัดไม่ถูกต้อง แต่เด็กก็จะสื่อความหมายได้ถ้าผู้ใหญ่พยายามรับฟังและพยายามเข้าใจก็จะช่วยให้เด็กกล้าพูดจนพูดได้ถูกต้องชัดเจนภายหลัง เมื่อเด็กเริ่มอ่านเขียน เด็กจะมีข้อผิดพลาดมากมาย ถ้าผู้ใหญ่คอยช่วยเหลือให้กำลังใจ เด็กก็จะอ่านเขียนต่อไปจนมีข้อผิดพลาดน้อยลงเรื่อย ๆ เช่นเดียวกับในภาษาพูด

2. แนวคิดและหลักการสอนภาษาแบบธรรมชาติ

การสอนให้เด็กจับใจความต้องพิจารณาจากแนวคิดและหลักการสอนภาษาแบบธรรมชาติ ดังต่อไปนี้

2.1 ภาษาที่ใช้สอนต้องมีความหมายสมบูรณ์ (Bolton and others, 1991) มีใจความครบถ้วนและเน้นความสัมพันธ์ของการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน การเรียนทักษะย่อยของภาษา เช่น การฝึกสะกดคำ การคัดลายมือ จะทำต่อเมื่อเด็กต้องการ และการเรียนทักษะย่อยนั้นสามารถช่วยให้เด็กสื่อความหมายได้สมบูรณ์ขึ้น

2.2 เนื้อหาในการเรียนภาษาสำหรับเด็ก คือประสบการณ์จริงที่เด็กจะได้ฝึกกระบวนการคิดในการใช้ภาษาอย่างมีจุดหมายในสถานการณ์ที่หลากหลาย (Bolton, Green, Pollock, Scarffe and Snowball, 1991& Daniel, 1988)

2.3 การเรียนภาษาสามารถเรียนได้จากการใช้ภาษาในการเรียนทุกวิชา

2.4 การสอนภาษาต้องให้ความสำคัญแก่กิจกรรมที่เด็กริเริ่มขึ้นเอง (Shapiro & Doiron : 1987, Morrow : 1989) โดยครูมีบทบาทช่วยเหลือสนับสนุนกิจกรรมนั้น

2.5 การสอนภาษาต้องอยู่บนพื้นฐานของการทำกิจกรรมภาษาร่วมกันระหว่างครูกับเด็ก โดยครูควรมองข้อผิดพลาดของเด็กว่าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และสนับสนุนให้เด็กกล้าพูด กล้าทำ เพื่อจะได้เรียนรู้เพิ่มขึ้น (Shapiro and Doiron : 1987, Day & Swetenburg : 1987)

ฮอลดาเวย์ (Holdaway อ้างถึงใน Morrow, 1989) ได้กล่าวถึงประสบการณ์ที่จะช่วยให้เด็กเรียนรู้ภาษาได้ดี คือ

- 1) ประสบการณ์ในการมีปฏิสัมพันธ์และร่วมมือกับผู้ที่ให้แรงจูงใจ กำลังใจและช่วยเหลือในการใช้ภาษา
- 2) ประสบการณ์ในการได้สังเกตพฤติกรรมการใช้ภาษาของผู้ใหญ่
- 3) ประสบการณ์ในการได้ฝึกปฏิบัติสิ่งที่เรียนรู้ไปแล้วคนเดียวหรือกับผู้อื่น
- 4) ประสบการณ์ที่ได้แสดงความสามารถและได้รับการยอมรับจากผู้ใหญ่

ดักฟีและโรห์เลอร์ (Duffy and Roehler, 1993) กล่าวถึงแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติว่าเป็นการสอนที่มุ่งเน้นการสอนภาษาโดยรวมไม่แยกการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนออกจากกัน

ทฤษฎีเกี่ยวกับพัฒนาการทางภาษา

เป็นที่ยอมรับกันแล้วว่า ภาษามีความสำคัญในการช่วยเด็กให้พัฒนาสูงสุดได้ในขอบเขตที่เขาควรจะทำได้ ทั้งในด้านสังคม อารมณ์ และสติปัญญา แต่หลาย ๆ ฝ่าย ยังถกเถียงกันในเรื่องวิธีการหรือทฤษฎีที่จะนำมาใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา บางกลุ่มเชื่อเรื่องของวุฒิภาวะ ส่วนบางกลุ่มเชื่อว่าพัฒนาการทางภาษาของเด็กจะเกี่ยวข้องกับการจัดสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็ก บางกลุ่มที่ประนีประนอมก็พอจะสรุปได้ว่า ความสามารถทางภาษาของเด็กนั้นเป็นผลรวมของพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม ดังแสดงให้เห็นในทฤษฎีต่างๆ ดังนี้ (ศรียา และ ประภัสสร นิยมธรรม, 2540, หน้า 25-30)

1. ทฤษฎีความพึงพอใจแห่งตน (The Autism Theory หรือ Autistic Theory)

ผู้คิดตั้งทฤษฎีนี้คือ O.Hobart Mowrer ซึ่งเป็นนักจิตวิทยาชาวอเมริกัน เขาให้ชื่อทฤษฎีของเขาว่า Autistic Theory หรือ Autism Theory of Speech Acquisition เขาทดลองการสอนพูดกับนก พบว่า นกจะเลียนเสียงพูดของคนเฉพาะเสียงหรือคำพูดที่ผู้ฝึกพูดด้วยเวลาอิมหรือถูบไล้ด้วยความรัก นอกจากนี้คำเหล่านี้ยังทำให้นกเพลิดเพลินและเป็นสุข การที่นกแก้วนกขุนทองสามารถทำเสียงต่าง ๆ ได้หลาย ๆ เสียงนี้เอง จึงมีบางเสียงที่คล้ายคลึงกับเสียงที่ใช้ในภาษาพูดของมนุษย์ที่แสดงออกถึงความชื่นชมยินดี ดังนั้นเมื่อนกได้ยินเสียงที่ตัวมันเองเปล่งออกมาคล้ายคลึงกับเสียงที่นำความปิติมาให้ขณะกินอาหารหรือถูบไล้ด้วยความรัก มันจึงเลียนเสียงตามไปด้วย การให้รางวัลอย่างเหมาะสมจะทำให้การเลียนเสียงของนกดีขึ้น จนสามารถพูดเป็นคำเป็นประโยค เช่น “แก้วจ่ากินข้าว” เสียงที่เปล่งออกมาจะเป็นลักษณะของการให้รางวัลแก่ตนเอง คำว่า autism คือการให้รางวัลแก่ตนเองในแง่ของกระบวนการที่ทำ

เขานำหลักจากทฤษฎีมาใช้กับการเรียนรู้ของเด็กในการหัดพูดคำแรก และเชื่อว่าใช้ได้ เช่น แม่พูดคำว่า “แม่” หรือ “ลูก” เป็นพัน ๆ ครั้งขณะป้อนข้าว อาบน้ำเล่น เข่งล่อมิให้ จึงพบว่า บางครั้งเด็กก็เปล่งเสียง “แม่” ขณะเล่นเสียง และยังคำพูดนี้ทำให้เด็กมีความปิติปลาบปลื้ม ก็จะมีพูดซ้ำมากกว่าพยางค์หรือคำอื่นที่ไม่มี ความหมายให้จดจำเป็นพิเศษ ด้วยวิธีนี้ทำให้เด็กพัฒนาถ้อยคำที่ใช้ในภาษามากขึ้น ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับรางวัลที่เด็กได้รับจากแม่ ส่วนในแง่ของปัญหาด้านความเข้าใจ ซึ่งมักมีผู้กังขานั้น ก็ได้อธิบายว่า ความหมายของเด็กอาจเกิดจากการโยงความสัมพันธ์ เช่น เมื่อพูด “แม่” แม่ก็ปรากฏตัว หรือเข้าใจความหมายคำว่า “ลูก” โดยชี้ให้ดูในกระจก

สรุป ทฤษฎีนี้ถือว่า การเรียนรู้การพูดของเด็กเกิดจากการเลียนเสียงอันเนื่องมาจากความพึงพอใจที่จะได้ทำเช่นนั้น Mowrer เชื่อว่าความสามารถในการฟังและความเพลิดเพลินจากการได้ยินเสียงผู้อื่นและเสียงตัวเองเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อพัฒนาการทางภาษา

2. ทฤษฎีการเลียนแบบ (The imitation Theory)

ทฤษฎีนี้เชื่อว่า พัฒนาการทางการพูดนั้นเกิดขึ้นหลายทาง โดยอาศัยการเลียนแบบ อาจเกิดได้จากการมองเห็นหรือการได้ยินเสียง ซึ่ง Lewis ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเลียนแบบในการพัฒนาภาษา

การเลียนแบบของเด็กเกิดจากความพอใจและความสนใจของตัวเองเป็นปฐม ปกติช่วงความสนใจของเด็กนั้นสั้นมาก เด็กจึงต้องมีสิ่งเร้าซ้ำ ๆ กัน จึงทำให้เด็กมักพูดซ้ำ ๆ ในระยะ

การเล่นเสียง บางครั้งใช้การเคาะโต๊ะ เคาะจังหวะไปด้วย เมื่อศึกษาถึงกระบวนการในการเลียนแบบภาษาพูด ก็พบว่า จุดเริ่มต้นอยู่ที่เมื่อพ่อแม่เลียนแบบเสียงของเด็กในขณะเล่นเสียง เช่น เด็กเผชิญพุดย่าพยางค์ “แม่” เมื่อเสียงที่เด็กเปล่งออกมานั้นก่อให้เกิดความสนใจ เด็กก็จะกล่าวซ้ำอีกและเป็นจังหวะเดียวกันกับที่แม่ปรากฏตัวเข้ามาเด็กจึงหยุดพุด แต่แม่อาจไม่สังเกตและอาจพุดกับลูกว่า “แม่เหวอคะ?” “หาแม่เหวอคะ?” นี่เองเท่ากับไปเร้าความสนใจของเด็กขึ้นมาใหม่ เด็กก็ปรารถนาจะทำต่อไป อาจเปล่งเสียงคนเดียวซ้ำ ๆ กันก็ได้ ในขณะที่แม่อาจกระวีกระวาดไปเล่าให้พ่อฟังว่าลูกเรียกแม่ได้แล้ว เมื่อไรที่เด็กสามารถใช้คำเพื่อการติดต่อได้เหมาะสมจะกับเหตุการณ์ เช่น “แม่มานี่” “แม่อุ้มหน่อย” จึงจะถือว่าเด็กสามารถพุดคำแรกได้ก้าวแรกในการสอนให้เด็กพุด เคาะจังหวะเด็กจะได้หันมามอง การชัดจังหวะก็ควรทำก่อนเด็กจะหยุดกิจกรรม เช่น ขณะเด็กกำลังพุด “ป้อ ป้อ ป้อ” ซ้ำ ๆ พ่อแม่ก็เข้ามาชัดจังหวะทันทีที่เด็กพุด “ป้อ” คำแรก ซึ่งจะทำให้เกิดภาวะที่เด็กพึงพอใจมากที่สุด และจะทำให้เด็กสนใจพุดต่อได้นานและดังกว่าเดิม ในระยะแรกก็ทำเพียง 2 – 3 เสียง แล้วให้เรียนรู้ความหมายไปด้วย เช่น เมื่อเด็กพุดคำว่า “แม่” หรือ “พ่อ” แม่หรือพ่อก็ควรปรากฏตัวและเมื่ออุ้มลูกขึ้นก็ควรพุดไปด้วย หัดใช้คำนั้นในสถานการณ์ต่าง ๆ ผลสุดท้ายเด็กจะโยงความเข้าใจจากเสียงไปยังบุคคล และเข้าใจความหมายได้

เด็กควรได้รับการฝึกฝนจนกระทั่งมีคำตอบที่คงที่ มีความอยากพุดซ้ำๆ เมื่อพ่อแม่มาพุดหยอกล้อด้วยขณะที่เล่นเสียง พ่อแม่ควรรีใช้ระยะเงียบมาช่วยฝึกด้วย เช่น ช่วยระหว่างการทำเสียงอ้อแอ้ เด็กจะหยุดเงียบ แม่อาจเร้าความสนใจเด็กใหม่โดยเร้าให้พุด “แม่” ถ้าเด็กตอบสนองด้วยการเลียนแบบก็ควรฝึกต่อไป ขั้นถัดไป คือ การหัดพุดเป็นคำ ในการฝึกทั้งสองขั้นนี้พ่อแม่จำเป็นต้องเลือกเวลาที่เหมาะสม แล้วจะพบว่าเด็กใช้คำได้เหมาะสมจะกับสถานการณ์หรือท่าทาง อาจกล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่า การหัดพุดครั้งแรกของเด็กได้มาโดยวิธีการของความสม่ำเสมอ ปกติเด็กคุ้นเคยกับเสียงและท่าทางก่อนแล้ว เช่น “สวัสดี” “ไม่” หรือ “แม่” เด็กรู้จักคำมาก่อนนานแล้วเพียงแต่คอยความสม่ำเสมอหรือความคงที่ของความหมายจากผู้ใหญ่ ท่าทางเป็นสิ่งสำคัญในการช่วยให้เด็กพุดคำแรกได้

สิ่งที่ควรระวัง คือ การที่เด็กจะหัดพุดได้หรือไม่ นั่นไม่ได้ขึ้นอยู่กับการที่เด็กต้องทำตามคำสั่งหรือคำขอร้อง ซึ่งพ่อแม่มักชอบใช้โดยไม่รู้ตัว เช่น “พุด..สิ” “พุด...ให้ลูกสิ” โดยเฉพาะคำที่เด็กพุดไม่ชัด นักแก้ไขการพุดรู้ว่าภาวะที่เหมาะสมในการหัดนั้นจะช่วยให้เด็กพุดชัดได้ เช่นเดียวกันกับพ่อและแม่ที่สามารถสอนให้ลูกพุดคำแรกได้

ฮีเออร์ (Heeior, 1970, pp. 115-119) ได้ให้ความเห็นวิธีการเลียนแบบว่า เด็กจะเรียนรู้ความหมายของคำโดยการเชื่อมโยงคำกับสถานการณ์หรือเหตุการณ์ในขณะที่ได้ยินคำนั้น เด็กจะสะสมคำต่าง ๆ นี้ไว้และนำมาใช้พูด การได้ประสบการณ์ในลักษณะเช่นนี้ถือได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนรู้โครงสร้างทางภาษาของเด็ก

3. ทฤษฎีการเสริมแรง (Reinforcement Theory)

ทฤษฎีนี้อาศัยหลักของทฤษฎีการเรียนรู้ซึ่งถือว่า พฤติกรรมทั้งหลายถูกสร้างขึ้นโดยอาศัยการวางเงื่อนไข Rheingold และคณะ พบว่าเด็กจะพูดมากขึ้นเมื่อให้รางวัลหรือเสริมแรง

Weissberg Todd และเพื่อนร่วมงานเห็นว่า การให้รางวัลทางสังคมทำให้เด็กอายุ 3 เดือน เปล่งเสียงมากขึ้น แต่ก็พบว่า เฉพาะเสียงที่บ่งบอกถึงความปิติยินดีไม่อาจทำให้เพิ่มการตอบสนองของพฤติกรรมได้ Todd ทดลองใช้เทปบันทึกเสียงแทนคนปรากฏว่า ไม่มีการตอบสนองซึ่งตรงข้ามกับนกแก้วนกขุนทองที่สามารถวางเงื่อนไขด้วยจานเสียงหรือเทปก็ได้ ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าเด็กต้องการการตอบสนองจากผู้ใหญ่จริง ๆ

Winitz ได้อธิบายถึงการที่เด็กเกิดการรับรู้ในระหว่างการเล่นเสียงตอนต้น ๆ ว่าเป็นการกระทำตามธรรมชาติของมนุษย์อย่างมีเป้าหมาย ตัวอย่างเช่น เมื่อเด็กหิวก็เคลื่อนไหวกินซึ่งมีเป้าหมายที่การดูดและการกินอาหาร ต่อมาเมื่อโตขึ้นก็อาจใช้วิธีทำเสียงอ้อแอ้ โดยหวังว่าแม่จะเข้ามาหาและเล่นเสียงคุยตามไปด้วย ผู้ที่สังเกตเด็กอย่างใกล้ชิดจะพอมองได้ว่าเมื่อใดเด็กร้องเพราะหิว แต่ก็ยากที่จะแยกแยะได้อย่างชัดเจนถึงความต้องการของเด็ก Winitz ได้อธิบายขั้นที่สองของพัฒนาทางภาษาในด้านการให้รางวัลทางอ้อม ว่ามีบทบาทต่อพฤติกรรมของเด็ก กล่าวคือเมื่อแม่ทำเสียงนำให้ลูกพร้อมกับเอาอาหารมาให้โดยเกือบจะพร้อมกันนั้น เด็กจะหันศีรษะไปรับอาหารในขณะที่แม่เปล่งเสียงนั่นเอง เด็กอาจทำกริยาอย่างอื่นด้วย เช่น หันมามองยิ้มจนบางครั้ง หากได้ยินเสียงแม่ ลูกก็จะมีพฤติกรรมเหมือนเดิม คือ หันศีรษะมาและยิ้มไปด้วย

การที่เสียงพูดของเด็กคล้ายคลึงกับเสียงแม่มากนั้น Winitz อธิบายว่าเป็นเพราะการได้รับการเสริมแรงจากเสียงของแม่แล้วเปลี่ยนมาเป็นเสียงของเด็กเอง การเปล่งเสียงของแม่นั้นมักเกิดขึ้นก่อนและต่อเนื่องกับการเลี้ยงดูทารก ฉะนั้นเด็กจึงเลียนวิธีการออกเสียงด้วยวิธีนี้ ยิ่งไปกว่านั้นเสียงแม่ปรากฏควบคู่กับการให้อาหารซึ่งจัดเป็นการเสริมแรงโดยตรงอยู่แล้ว จึงเท่ากับช่วยให้เด็กพูดมากขึ้น

ดังนั้นเด็กที่มีเสียงพูดเหมือนพ่อแม่มากก็คือ เด็กที่ได้รับการเสริมแรงมากกว่าเด็กคนอื่นยิ่งพ่อแม่ตอบสนองอย่างเต็มอกเต็มใจและรวดเร็ว เมื่อเด็กพูด “แม่ – แม่” มากกว่าพูดคำที่

ไร้ความหมาย เมื่อเด็กอายุราว ๆ 1 ขวบ การเปล่งเสียงพยางค์ก็คล้ายคลึงกับพยางค์ที่ไร้ความหมายเช่น มม มม และสังเกตเห็นว่าแม่กระวีกระวาดเอาน้ำหรือนมที่ตัวเองต้องการมาให้ก็จะทำให้พยางค์นั้นปรากฏบ่อยยิ่งขึ้น วิธีการแบบนี้เองที่เป็นการหัดพูดซึ่งจะทำให้เด็กมีพัฒนาการทางภาษาได้คล้ายคลึงกับการพูดของผู้ใหญ่

4. ทฤษฎีการรับรู้ (Motor Theory of Perception)

ทฤษฎีนี้พยายามอธิบายถึงการที่เด็กจะพูดคำที่ไม่เคยพูดหรือไม่เคยถูกสอนให้พูดมาก่อนเลย แม้แต่ในระยะเวลาเล่นเสียงก็มีได้เปล่งเสียงที่คล้ายกับคำนั้นจึงสงสัยว่าเด็กเรียนรู้ได้อย่างไร Liberman ตั้งสมมติฐานไว้ว่า การรับรู้ทางการฟังขึ้นอยู่กับการเปล่งเสียง เด็กจึงมักจ้องหน้าเวลาเราพูดด้วย ทำนองเดียวกันกับเด็กหูตึง การทำเช่นนี้อาจเป็นเพราะเด็กฟังการพูดซ้ำด้วยตนเองหรือหัดเปล่งเสียงโดยอาศัยการอ่านริมฝีปากในการเรียนรู้คำ

5. ทฤษฎีสภาวะติดตัวมาแต่กำเนิด (Innateness Theory)

Chomsky นักภาษาศาสตร์อเมริกันเป็นผู้คิดทฤษฎีนี้ อธิบายว่าเด็กทุกคนเกิดมาพร้อมกับเครื่องมือในการเรียนรู้ภาษาซึ่งเรียกว่า L.A.D.(Language Acquisition Device) Chomsky อธิบายการเรียนรู้ภาษาของเด็กว่า เมื่อเด็กได้รับประโยคหรือกลุ่มคำต่าง ๆ เข้ามาเด็กจะสร้างระบบไวยากรณ์ขึ้นโดยใช้เครื่องมือการเรียนรู้ภาษาที่ติดตัวมาแต่กำเนิด ซึ่งได้แก่อวัยวะเกี่ยวกับการพูด การฟัง และสมอง เด็กจะเรียนรู้ภาษาโดยใช้ความสามารถของตนเองมาเปลี่ยนแปลงประโยคที่ตนได้ยิน โดยการลดเสียง ลดคำ เปลี่ยนที่ และแทนที่

ทฤษฎีนี้มีผู้วิพากษ์วิจารณ์มาก เพราะไม่ทราบว่ามี L.A.D อยู่ที่ไหน จึงดูไร้เหตุผล นอกจากนี้การระบุว่า L.A.D รับเฉพาะข้อมูลทางภาษาโดยไม่พิจารณาสถานการณ์อื่น ๆ เช่น ความสัมพันธ์ของบุคคลต่อสิ่งแวดล้อม ก็ดูผิดธรรมชาติ นอกจากนี้ในการเรียนรู้ภาษา แม้ของเด็กนั้น เด็กจะต้องเรียนรู้ทั้งระดับเสียงและระบบเสียง (Phonetics and Phonology) ระดับความหมายและระดับไวยากรณ์ (Semantics and Syntax) แต่ความรู้ในภาษาตามทัศนะของ Chomsky นั้นหมายถึง กฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์อย่างเดียว และละทิ้งระดับเสียง ระบบเสียง ตลอดจนระดับความหมายโดยสิ้นเชิง ทฤษฎีของเขาจึงไม่ได้รับการยอมรับโดยทั่วกันเท่าไรนัก

6. ทฤษฎีความสัมพันธ์ (interaction Theory)

ได้มีนักสังคมวิทยาภาษาศาสตร์ และนักจิตวิทยาากลุ่มหนึ่งเสนอขึ้น โดยกล่าวว่าคนเราเกิดมานั้นจะต้องมีบางสิ่งบางอย่างติดตัวมาซึ่งทำให้คนคิดไปจากสัตว์อื่น แต่ไม่ใช่ L.A.D. สิ่งนั้นคือ ความสามารถในการเรียนภาษา (Language Capacity) และความรู้เกี่ยวกับโลก (Cognitive Knowledges) พร้อมทั้งมีความสัมพันธ์กันกับคน เด็กก็จะเกิดการเรียนรู้ภาษาขึ้นมา

นอกจากนี้ยังมีทฤษฎีการเรียนรู้อื่น ๆ อีกที่กล่าวถึงพัฒนาการทางภาษา ดังนี้

1) ทฤษฎีความบังเอิญจากการเล่นเสียง (Babble Luck) ซึ่ง Edward L. Thorndike เป็นผู้คิด โดยอธิบายว่าเมื่อเด็กกำลังเล่นเสียงอยู่นั้น เผลอมีเสียงไปคล้ายกับเสียงที่มีความหมายในภาษาพูดของแม่ พ่อแม่จึงให้รางวัลในทันที ด้วยวิธีนี้เด็กจะมีพัฒนาการทางภาษาไปเรื่อย ๆ

2) ทฤษฎีทางชีววิทยา (Biological Theory) ของ Eric Lenneberg เชื่อว่าพัฒนาการทางภาษานั้นมีพื้นฐานทางชีววิทยาเป็นสำคัญ กระบวนการที่คนพูดได้ก็เกิดจากการที่คนสามารถถ่ายถอดภาษากันได้

3) ทฤษฎีการให้รางวัลของพ่อแม่ (Mother Reward Theory) ของ John Dollard และ Neel Miller ย้ำเกี่ยวกับบทบาทของแม่ในการพัฒนาภาษาของเด็กว่าภาษาที่แม่ใช้ในการเลี้ยงดูเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกจะเป็นเหตุให้เกิดภาษาพูดของลูก

4) ทฤษฎีทางสังคม (Social Theory) ของ Piaget ซึ่งมีทัศนะเกี่ยวกับภาษาว่าเป็นผลรวมของปฏิสัมพันธ์ทางชีววิทยากับสภาพแวดล้อม และกระบวนการปรับตัวที่เรียกว่า การปรับเข้าสู่โครงสร้าง (Accommodation) และการปรับขยายโครงสร้าง (Assimilation) เด็กในแต่ละขั้นพัฒนาตามทฤษฎีของ Piaget จะมีลักษณะเฉพาะทางภาษาและพฤติกรรม Piaget เชื่อว่า พัฒนาการทางภาษาของเด็กจะพัฒนาไปพร้อม ๆ กับความสามารถในการคิดเชิงเหตุผลและเด็กจะพัฒนาไปได้ด้วยดีหากมีการจัดสภาพแวดล้อมที่ดี การจัดสภาพแวดล้อมที่ดีจะช่วยพัฒนาเด็กไปสู่ขั้นการคิดเชิงเหตุผลเร็วยิ่งขึ้น ซึ่งหมายความว่า พัฒนาการทางภาษาของเด็กจะดีขึ้นด้วยเช่นกัน (Seefeldt, 1980)

5) ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม (Behaviorist Theory) ผู้นำในการเสนอทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาในแนวนี้ คือ Skinner (อ้างถึงใน William และ Graham, 1998) ซึ่งเชื่อว่า พฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาก็เหมือนกับการเรียนรู้พฤติกรรมอื่น ๆ การเรียนรู้ภาษาเป็นการเรียนรู้จากการวางเงื่อนไขแบบการกระทำ (Operant Conditioning) และถูกควบคุมโดยผลของการกระทำที่ตามมา (Consequences) นั่นคือ หลังจากที่เด็กได้รับการตอบสนองต่อสิ่งเร้าและผลของการกระทำนั้นได้รับการเสริมแรง เด็กก็จะทำพฤติกรรมนั้นซ้ำอีก หรือพูดคำนั้นอีก แต่ถ้าเด็กพูดคำใดออกมาแล้วถูกลงโทษหรือถูกเพิกเฉย เด็กก็จะพูดคำดังกล่าวน้อยลงและในที่สุดก็จะเลิกพูดคำ ๆ นั้น ดังนั้นพฤติกรรมทางภาษาของเด็กจึงถูกควบคุมจากผลที่ได้รับหลังจากที่เด็กได้พูดคำนั้นออกมาแล้วตัวอย่างการเรียนรู้ภาษาโดยการวางเงื่อนไข เช่น สมมติว่าเด็กเห็นขวดซึ่ง

เป็น สิ่งเร้าแล้วเปล่งเสียงคำว่า “นม” เป็นการตอบสนอง เมื่อแม่หยิบขวดนมให้เด็กดื่มนม เด็กก็จะได้รับความพึงพอใจ ซึ่งหมายถึงการที่เด็กได้รับการเสริมแรงนั่นเอง

การเรียนรู้คำต่าง ๆ ตามแนวคิด Skinner เกิดขึ้นโดยการเชื่อมโยงสิ่งเร้ากับการตอบสนอง มีการเสริมแรงเป็นเงื่อนไขสำคัญที่สุดในการเพิ่มอัตราการพูดของเด็ก ถ้าได้รับการให้สิ่งเร้า การตอบสนองและการเสริมแรงสัมพันธ์กันอย่างเหมาะสมแล้ว ก็จะทำให้พฤติกรรมทางการพูดของเด็กมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ (Brown 1980 : 19) Skinner เชื่อว่า สิ่งแวดล้อมมีบทบาทต่อการเรียนรู้ภาษาของเด็กมากกว่าความสามารถของเด็กเอง และถ้าเสริมแรงไม่เหมาะสมหรือน้อยเกินไป รวมทั้งภาษาของผู้ใหญ่ที่จะให้เด็กเลียนแบบไม่เพียงพอจะทำให้การเรียนรู้ภาษาของเด็กไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร

โดยสรุปแล้วการเรียนรู้ของเด็กเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง และมีความสอดคล้องกับทฤษฎีต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วส่วนใหญ่ ซึ่งทฤษฎีแต่ละทฤษฎีจะแตกต่างกันในรายละเอียดดังกล่าว

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546

การศึกษาปฐมวัยเป็นการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มุ่งพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี โดยการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กตามพัฒนาการ ภายใต้บริบทสังคม วัฒนธรรม เพื่อสร้างรากฐาน คุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม ซึ่งหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ได้กล่าวถึงหลักการจัดการศึกษาไว้ดังนี้

หลักการ

1. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกประเภท
2. ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ
3. พัฒนาเด็กโดยองค์รวมผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย
4. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพและ

มีความสุข

5. ประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัวชุมชนและสถานศึกษาในการพัฒนาเด็ก

จุดหมาย

เพื่อให้เด็ก 3-5 ปี มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังนี้

1. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี

2. กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่วประสานสัมพันธ์กัน
3. มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข
4. มีคุณธรรมจริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงาม
5. ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรีการเคลื่อนไหวและรักการออกกำลังกาย
6. ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย
7. รักธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและความเป็นไทย
8. อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
9. ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย
10. มีความสามารถในการคิดและแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย
11. มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
12. มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีทักษะในการแสวงหาความรู้

คุณลักษณะตามวัย

คุณลักษณะตามวัยเป็นความสามารถหรือพัฒนาการตามธรรมชาติ เมื่อเด็กมีอายุถึงวัยกับสภาพแวดล้อมการอบรมเลี้ยงดูและประสบการณ์ที่เด็กได้รับ

แนวการจัดประสบการณ์

การสอนในระดับปฐมวัยนั้นไม่สอนเป็นรายวิชาแต่จัดในรูปแบบกิจกรรมบูรณาการให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านการเล่น ดังนั้นการจัดประสบการณ์ให้เด็กได้พัฒนาครบทุกด้าน บรรลุจุดประสงค์ผู้สอนจำเป็นต้องวางแผนการจัดประสบการณ์เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2546, หน้า 32) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของแผนการจัดประสบการณ์ที่สำคัญ ดังนี้

1. ชื่อหน่วยชื่อแผน วัน เดือน ปี และระยะเวลาในการจัดประสบการณ์กำหนดโดยสถานศึกษาหรือเขียนตามรูปแบบที่นิยมโดยทั่วไป
2. จุดประสงค์การเรียนรู้ เป็นการกำหนดสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดอะไรบ้าง หลังจากจัดประสบการณ์ตามแผนการจัดประสบการณ์แล้ว ซึ่งบางจุดประสงค์สามารถกำหนดในแผนการจัดประสบการณ์ได้หลายแผนการจัดประสบการณ์
3. สาระการเรียนรู้ แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ สาระที่ควรเรียนรู้และประสบการณ์สำคัญ ซึ่งทั้ง 2 ส่วนนี้ได้วิเคราะห์และกำหนดไว้ในสาระการเรียนรู้รายปี ทั้งนี้สาระที่ควรเรียนรู้สามารถเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้ได้ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจของเด็กตลอดจน

สถานการณ์ปัจจุบัน สำหรับประสบการณ์สำคัญจะต้องส่งเสริมพัฒนาการทั้ง ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา

4. กิจกรรมการเรียนรู้สามารถออกแบบได้หลายลักษณะ ซึ่งอาจจัดโดยใช้กิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม ซึ่งอาจเรียกชื่อกิจกรรมแตกต่างกัน อย่างไรก็ตามในการจัดกิจกรรมประจำวัน ในแต่ละวัน ต้องให้ครอบคลุมทั้งการพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก อารมณ์-จิตใจปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรม สังคมนิสัยการคิด ภาษา การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ นอกจากนี้การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้หรือกิจกรรมประจำวัน อาจนำนวัตกรรมทางการศึกษา ปฐมวัยมาใช้ให้สอดคล้องกับสภาพของสถานศึกษา สภาพแวดล้อมและธรรมชาติของเด็กปฐมวัย ตลอดจนวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา

5. สื่อและแหล่งการเรียนรู้ เป็นสื่อและแหล่งการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียน นอกห้องเรียน และนอกสถานศึกษา เพื่อใช้ในการจัดประสบการณ์ในแต่ละแผนการจัดประสบการณ์ เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

6. การวัดและประเมินพัฒนาการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละแผนการจัด ประสบการณ์จะต้องให้บรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ฉะนั้นการวัดและประเมินพัฒนาการ จะต้องวัดและประเมินให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ทุกครั้ง เครื่องมือที่ใช้ในการวัด

7. บันทึกผลหลังการจัดประสบการณ์ การบันทึกผลหลังการจัดประสบการณ์เป็นสิ่งสำคัญมากเพราะสามารถตรวจสอบได้ว่าการจัดประสบการณ์ในแต่ละครั้งนั้นบรรลุจุดประสงค์ การเรียนรู้มากน้อยเพียงใด ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียด 3 ส่วน คือ

7.1 ผลการจัดประสบการณ์

7.2 ปัญหาที่เกิดขึ้น

7.3 วิธีการแก้ไขเพื่อแก้ปัญหาข้อเสนอแนะเพื่อให้การจัดประสบการณ์ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

8. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารเป็นการแสดงความคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนั้นการสร้างแผนการจัดประสบการณ์ในแต่ละขั้นตอน ต้องมีรายละเอียดของการจัดเตรียมกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้ชัดเจน เป็นประโยชน์กับเด็กโดยตรง เป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะช่วยพัฒนาความสามารถทางการคิดของเด็กและครูผู้สอนสามารถ ช่วยเหลือและสนับสนุนให้เด็กพัฒนาไปตามแนวทางที่ต้องการต่อไป

จากแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ผู้ศึกษาจึงมีแนวคิดที่จะจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมการเล่น เพื่อสร้างและพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์สอดคล้องกับหลักการและความมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ด้วยการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยความสุขโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

จิตวิทยาการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

พัชรี สนวนแก้ว (2536, หน้า 43) กล่าวว่า การใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ในเด็กปฐมวัยเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อพัฒนาการของเด็กเพราะการเรียนรู้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ทำให้เด็กสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ต้องนำมาใช้เพื่อพัฒนาตนเองการเรียนรู้มิได้เกิดขึ้นเฉพาะในห้องเรียนเท่านั้นแต่บุคคลจะเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมรอบตัวนั่นเอง

ลักษณะการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

เด็กปฐมวัยจะมีลักษณะการเรียนรู้ที่เป็นเฉพาะของตน ซึ่ง พัทรี สนวนแก้ว (2536, หน้า 43) ได้แบ่งลักษณะการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยได้เป็น

1. การเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เป็นการเรียนรู้ที่เด็กได้รับมาจากสภาพแวดล้อม โดยการกระทำ การรับรู้และการพบเห็น ประสบการณ์ตรงที่เด็กได้รับจากสภาพแวดล้อมนั้นมีผลต่อการเรียนรู้ และการสร้างเสริมลักษณะนิสัยของเด็กปฐมวัยเป็นอย่างมาก รวมทั้งยังสามารถเป็นตัวกำหนดลักษณะนิสัยของเด็กปฐมวัยอีกด้วย ซึ่งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงนี้ อาจจำแนกได้เป็น 2 ลักษณะใหญ่ ดังนี้

1.1 การเสริมแรงทางบวก ได้แก่ สิ่งที่ทำให้เด็กพึงพอใจหลังจากแสดงพฤติกรรมบางอย่าง ซึ่งเป็นผลทำให้เด็กแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ ซ้ำอีก เช่น ถ้าเด็กร้องไห้โยเยแล้วได้สิ่งของที่ต้องการก็จะทำให้เด็กแสดงพฤติกรรมร้องไห้โยเยบ่อยครั้งขึ้น แต่ถ้าเด็กต้องการที่จะได้ของหรือการที่ได้รับคำชม หลังจากแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม เด็กก็จะทำพฤติกรรมนั้นซ้ำอีกเป็นต้น

1.2 การลงโทษ ได้แก่ สิ่งที่ทำให้เด็กไม่พึงพอใจหลังจากแสดงพฤติกรรมบางอย่าง ซึ่งเป็นผลทำให้เด็กยุติการแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ ในเวลาต่อมา เช่น การที่เด็กจับกาน้ำร้อนแล้วรู้สึกร้อนมือเด็กก็จะไม่จับกาน้ำร้อนนั้นอีก เป็นต้นจากปัจจัยทั้ง 2 ประการดังกล่าว บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ทั้งพ่อแม่ ผู้ปกครองและครูอาจจะช่วยสร้างลักษณะนิสัยที่เหมาะสมให้แก่เด็กได้ โดยการให้การเสริมแรงทางบวกแก่เด็ก เมื่อต้องการสร้างให้เด็กมีลักษณะนิสัยนั้นๆ ต่อไป และให้การลงโทษเมื่อต้องการให้เด็กยุติลักษณะนิสัยที่ไม่เหมาะสม

2. การเรียนรู้จากการบอกเล่า การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยนั้น นอกจากจะเกิดจากการมีประสบการณ์ตรงแล้ว เด็กปฐมวัยยังสามารถที่จะเรียนรู้ได้จากการบอกเล่าของบุคคลต่างๆ หรือการบอกเล่าจากหนังสือ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นการเรียนรู้ทางอ้อม เนื่องจากตัวเด็กเองไม่ได้มีประสบการณ์ตรงต่อสิ่งเหล่านั้น เช่น ผู้ปกครองบอกเด็กว่า “อย่าพูดปด เพราะจะทำให้เป็นเด็กที่ไม่น่ารักและไม่มีใครเชื่อถือ” ต่อจากนั้นผู้ปกครองอาจจะยกตัวอย่างประกอบด้วยการเล่านิทานเรื่อง “เด็กเลี้ยงแกะ” และในขณะที่เล่าอาจจะนำภาพมาให้เด็กดูด้วยก็จะช่วยทำให้เด็กเข้าใจได้ดียิ่งขึ้นเป็นต้น

3. การเรียนรู้จากการสังเกต โดยปกติแล้วเด็กปฐมวัยมักจะแสดงพฤติกรรมต่างๆ ที่อาจทำให้เกิดความเข้าใจว่า เด็กเลียนแบบพฤติกรรมนั้นๆ มาจากตัวแบบรอบๆ เด็กนั่นเอง ในระยะแรกเด็กจะเลียนแบบบุคคลที่อยู่ใกล้ชิด เมื่อเด็กเริ่มเข้าสังคมเด็กจะเริ่มสังเกตและลอกเลียนแบบพฤติกรรมของบุคคลที่เด็กสนใจ ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยทั้งพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูจึงควรระมัดระวังในการที่จะเป็นตัวอย่างที่ดีสำหรับเด็กด้วย

วิธีการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

จากลักษณะการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยดังกล่าวทำให้เห็นได้ว่าเด็กปฐมวัยมีวิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างไปจากบุคคลในวัยอื่นๆ ซึ่ง พัชรี สนวนแก้ว (2536, หน้า 46) ได้กล่าวไว้คือ เด็กปฐมวัยมีวิธีการเรียนรู้โดยผ่านสิ่งต่างๆ ดังนี้

1. เด็กเรียนรู้โดยผ่านความต้องการของตนเองการที่เด็กจะเรียนรู้ในสิ่งใดได้ดีก็ต่อเมื่อเด็กมีความต้องการในสิ่งนั้นๆ เนื่องจากเด็กปฐมวัยมีความต้องการที่แตกต่างไปจากบุคคลวัยอื่น จึงมีวิธีการเรียนรู้โดยผ่านความต้องการ ดังนี้

1.1 เด็กต้องการยอมรับและได้รับความสนใจ เด็กต้องการความสนใจ การเอาใจใส่รักใคร่ใยดีจากผู้ที่อยู่แวดล้อม ในขณะที่เดียวกันก็ต้องการให้ทุกคนสนใจ เนื่องจากธรรมชาติของเด็กมีลักษณะที่เรียกว่า ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง การตอบสนองความต้องการของเด็ก การให้ความสนใจ ตลอดจนการให้คำชมเชยหรือการแสดงกิริยารักใคร่พอใจ ชื่นชม จะทำให้เด็กมีความมั่นใจ เด็กจะมีความพยายามทำในสิ่งที่ได้รับการยกย่องจากผู้ใหญ่ ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งพ่อแม่ ผู้ปกครองและครูต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เด็กควบคู่ไปกับการใช้แรงเสริมเพื่อให้เด็กมีคุณลักษณะที่ดีและมีความสุข

1.2 เด็กต้องการตอบสนองเพื่อการอยู่รอดของชีวิตนอกจากการดูแลทางด้านจิตใจซึ่งได้แก่ การให้ความรัก ความปลอดภัย การยอมรับ การปกป้องคุ้มครอง ความยุติธรรม การให้อิสระภาพ การให้คำแนะนำที่ดีและการตักเตือนในทางที่ถูกที่ควรแล้ว เด็กยังต้องการ

สิ่งที่จำเป็นต่อร่างกาย อันได้แก่ การตอบสนองเมื่อหิวกระหาย เมื่อไม่สบาย เหนื่อย หนาว เด็กต้องการการให้สิ่งที่ไม่สบายนี้หายไป พ่อแม่ ผู้ปกครองและครูจะต้องตอบสนอง ความต้องการในการบำบัดสิ่งต่างๆ เหล่านี้ให้แก่เด็ก

1.3 เด็กต้องการแสดงความสามารถในการขบปีแรกของชีวิต พ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูจะต้องเปิดโอกาสให้เด็กทำสิ่งต่างๆ ที่เด็กต้องการและสามารถกระทำได้ ต้องการหา กิจกรรมและสื่อการเรียนรู้ที่จะสนับสนุน ทำทลายความสามารถของเด็กและให้เวลากับเด็กพอสมควร เพื่อให้เด็กเกิดความชำนาญ ซึ่งจะพบว่าเด็กทำกิจกรรมต่างๆ ซ้ำแล้วซ้ำอีกโดยไม่เบื่อหน่ายและเป็นการสร้างความมั่นใจให้เกิดขึ้นด้วย

1.4 เด็กต้องการที่จะเหมือนบุคคลที่เขารัก การที่เด็กทำตามบุคคลต่างๆ ใน บางครั้งนำไปสู่การเรียนรู้ได้ เช่น การพยายามที่จะจัดโต๊ะอาหารเลียนแบบการทำงานของแม่ การเอาอาหารให้สัตว์เลี้ยง เลียนแบบการทำงานของพ่อ เป็นสิ่งที่เห็นจากการเล่น บางครั้งเด็กจะเลียนแบบพฤติกรรมต่างๆ แสดงออกให้เห็นจากการเล่น ดังนั้นผู้เกี่ยวข้องควรจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อลักษณะการเรียนรู้ของเด็ก ด้วยการจัดหาสิ่งของเครื่องใช้สื่อต่างๆ ให้เด็กได้เล่นเลียนแบบ

2. เด็กเรียนรู้โดยผ่านความสนใจที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ เนื่องจากเด็กจะเรียนรู้สิ่งใดต่อเมื่อเด็กมีความสนใจในสิ่งนั้นๆ ซึ่งเด็กจะมีวิธีการเรียนรู้ผ่านความสนใจดังนี้

2.1 เด็กมีความสนใจต่อสิ่งต่างๆ ที่อยู่แวดล้อมตนเองซึ่งเป็นธรรมชาติของเด็กอยู่แล้วโดยเฉพาะสิ่งของหรือวัตถุใดน่าสนใจ สะดุดตาเร้าความสนใจ เด็กก็จะเข้าไปใกล้และต้องการจะศึกษาสนใจใคร่รู้และค้นหา

2.2 เด็กมีความสนใจในประสบการณ์หลาย ๆ อย่างที่จัดให้ เช่น การหาวัสดุเครื่องใช้และของเล่นที่เหมาะสมกับวัยให้เด็ก การตอบคำถามที่เด็กสนใจใคร่รู้ การหาหนังสือที่มีคุณค่าให้ลูกได้อ่านหรือดูรูปภาพ จะช่วยขยายประสบการณ์ของเด็กให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

2.3 เด็กมีความสนใจในคำถามที่กระตุ้นให้เด็กคิดหาคำตอบ การตอบคำถามของเด็กเป็นสิ่งที่พึงกระทำ จะทำให้เด็กได้รู้จักสังเกตและหาข้อเสนอหรือข้อคำตอบต่างๆ มาตอบคำถามเหล่านั้นอันจะนำไปสู่การเรียนรู้ของเด็กได้อีกทางหนึ่ง

2.4 เด็กมีความสนใจในคำอธิบายและข้อเสนอแนะ การเปิดโอกาสให้เด็กได้ค้นหาคำตอบด้วยตนเองเป็นสิ่งที่ดีจะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้และทำสิ่งต่างๆ ได้ดีขึ้นการประสบความสำเร็จในการทำงานต่างๆ ในทางจิตวิทยาเด็กจะเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง ถ้าคิดค้นแก้ปัญหาด้วยตนเองและมีความภาคภูมิใจในผลงานของตน

2.5 เด็กมีความสนใจในเกมที่มีรางวัล ซึ่งจะช่วยให้เด็กมีสมาธิในการตั้งใจ

เรียนรู้มากขึ้น

3. เด็กเรียนรู้โดยผ่านการลงมือปฏิบัติและการเล่น ด้วยเหตุที่เด็กปฐมวัยอยู่ในช่วงที่กำลังซุกซน ไม่อยู่นิ่งเฉย ดังนั้นการที่เด็กได้ลงมือ กระทำกิจกรรมต่างๆ ก็เป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้ ซึ่งแบ่งออกเป็น

3.1 เด็กเรียนรู้จากการกระทำซ้ำๆ หรือเลียนแบบ เช่น การเล่นเกมบทบาทสมมติ เลียนแบบพ่อแม่หรือครู

3.2 เด็กเรียนรู้จากการสำรวจ สัมผัส ค้นคว้า เปรียบเทียบและหาความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ เช่น การเล่นเกมเล่นต่างๆ เด็กจะเกิดความเข้าใจและสามารถสังเกต เปรียบเทียบได้ด้วยการลงมือเล่นด้วยตนเอง

3.3 เด็กเรียนรู้จากการได้ลงมือปฏิบัติที่เด็กได้รับประสบการณ์ ในการแก้ปัญหาจะนำไปสู่การแก้ปัญหาอื่นๆ ในภายหน้า ดังนั้น ครู ผู้ปกครอง ควรเปิดโอกาสให้เด็กได้เล่นได้ลงมือปฏิบัติสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง

4. เด็กเรียนรู้โดยผ่านสิ่งที่ตนเองได้รับสิ่งที่เด็กได้รับประสบการณ์ไม่ว่าดีหรือไม่ดีจะพอหรือไม่พอใจก็ตามจะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้เสมอ ถ้าเป็นประสบการณ์ที่เด็กพึงพอใจก็จะช่วยส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้และเด็กจะทำในสิ่งนั้นอีก

5. เด็กเรียนรู้โดยผ่านความพร้อมที่จะเรียนความพร้อมมีความสัมพันธ์กับการสัมผัส ถ้าเราฝึกหัดเมื่อเด็กพร้อมย่อมทำให้เกิดผลดีต่อการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมต่างๆ ให้เด็กได้ปฏิบัติได้สัมผัส จะช่วยให้เด็กเกิดความพร้อมได้เร็วขึ้น ดังนั้นพ่อแม่ ผู้ปกครองและครู ควรเข้าใจและให้การสนับสนุนให้เด็กเกิดความพร้อมเพื่อการเรียนรู้ดังนี้

5.1 การเตรียมประสบการณ์ต่างๆ ให้เด็กจะช่วยให้เด็กมีความพร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งต่างๆ ด้วยการให้เด็กได้รับรู้ ได้ดู ได้สัมผัสกับสิ่งนั้นๆ

5.2 เด็กจะมีความพร้อมในการเรียนสิ่งที่ยากขึ้นและแตกต่างไปจากเดิมอีกเล็กน้อยหากเด็กได้รับความสำเร็จจากการเรียนรู้มาบ้างแล้ว

จากการศึกษาจิตวิทยาการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย พบว่า การให้เด็กได้เรียนรู้ด้วยการกระทำซ้ำๆ การเลียนแบบ และการเล่นเกมบทบาทสมมติซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่เด็กได้กระทำด้วยตนเอง เด็กจะเกิดการเรียนรู้ และนำไปเป็นประสบการณ์ที่เด็กพอใจก็จะช่วยส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ และเด็กจะทำในสิ่งนั้นอีก

นิทานกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย

นิทานเป็นสิ่งที่ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน เป็นที่ชื่นชอบของเด็กและผู้ใหญ่และสอดแทรกคุณธรรมที่ดีงามเพื่อสอนคนให้เป็นคนดี มีพฤติกรรมที่เหมาะสมส่งเสริมพัฒนาการทางด้านภาษาและความคิดสร้างสรรค์จินตนาการของเด็ก ช่วยให้ผู้ใหญ่และเด็กมีความใกล้ชิดผูกพัน เข้าใจซึ่งกันและกันนิทานไม่ใช่เฉพาะเด็กเล็กเท่านั้นที่ชอบฟังแม้แต่เด็กที่มีอายุถึง 10 ขวบแล้วก็ยังชอบฟังนิทานแต่การเล่านิทานให้เด็กในวัยต่างๆ ฟังนั้นย่อมต้องแตกต่างกันไปตามวัยของเด็ก ดังนั้นผู้เล่านิทานควรจะทราบถึงพัฒนาการของเด็กวัยต่างๆ เกี่ยวกับความสนใจและความต้องการของเขาเพื่อเป็นแนวทางในการเลือกเรื่อง อุปกรณ์ประกอบการเล่า ตลอดจนการใช้ถ้อยคำภาษาให้เหมาะสมกับเด็กซึ่งพัฒนาการของเด็กสามารถแบ่งออกเป็นวัยต่างๆ ได้ 7 วัยคือ

1. วัยทารก (0 - 2 ขวบ)
2. วัยก่อนเข้าเรียน (2 - 4 ปี)
3. วัยอนุบาลศึกษา (4 - 6 ปี)
4. วัยประถมศึกษาปีที่ 1 - 2 (6 - 8 ปี)
5. วัยประถมศึกษาปีที่ 3 - 4 (8 - 10 ปี)
6. วัยประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 (10 - 12 ปี)
7. วัยมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 2 (12 - 14 ปี)

คุณค่าของนิทาน

โดยธรรมชาติและความต้องการของเด็กโดยมากแล้วจะชอบด้วยความรื่นเริงบันเทิงใจ นิทานก็เป็นอาหารทางใจอย่างหนึ่งของเด็ก เป็นสิ่งที่ให้ความรู้ความบันเทิงแก่เด็ก ทั้งยังเป็นแหล่งรวมความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมที่ดีงามให้กับเด็ก ทำให้เด็กหรือผู้อ่านมีความสุข เป็นการส่งเสริมให้เด็กรักการอ่านหนังสือ โดยทางอ้อมด้วยนิทานนั้นมีมาแต่โบราณ มนุษย์ทั่วไปในโลกทุกหนทุกแห่งต่างมีนิทานเล่าต่อๆ กันซึ่งสอดคล้องกับ ไพพวรรณ อินทนิล (2534, หน้า 11) ที่กล่าวไว้ว่า นิทานเป็นเรื่องที่เล่ากันมาแต่สมัยโบราณ เป็นรูปแบบของศิลปะพื้นบ้าน เป็นการบันทึกการเล่าเรื่อง บันทึกการสนทนาระหว่างผู้เล่านิทานนั้นจะมีประโยชน์และคุณค่าต่อเด็กเป็นอย่างมาก โดยการเน้นสื่อที่ส่งเสริมให้ครูหรือพ่อแม่ ผู้ปกครองได้ใกล้ชิดเด็ก โดยการเล่านิทานให้เด็กฟังในเวลาว่าง หรือก่อนนอนซึ่งสามารถเป็นสะพาน ส่งเสริมให้เข้าใจเด็กได้ดียิ่งขึ้นอีกทั้งยังมีประโยชน์ในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีงามให้กับเด็กหลายประการ กล่าวคือ

1. นิทานเป็นสื่อเชื่อมโยงความรักใคร่ ความใกล้ชิดระหว่าง พ่อแม่กับลูก ครูกับศิษย์ บรรณารักษ์กับเด็กๆ ที่มาใช้ห้องสมุด ทำให้เด็กเกิดความรู้สึกอบอุ่นเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง รู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม
2. เพื่อสนองตอบต่อความต้องการของเด็กๆ ที่อยู่ในวัยอยากรู้อยากเห็น อยากรมีประสบการณ์
3. ฝึกให้เด็กรู้จักฟัง มีสมาธิ รู้จักสำรวจมอริยาบถของตนเอง
4. ช่วยเสริมสร้างพัฒนาการทางด้านภาษา ความคิด และจินตนาการที่สวองงามให้แก่เด็ก
5. นิทานให้ความบันเทิงแก่เด็ก ๆ ทำให้เด็กได้ผ่อนคลายอารมณ์ ได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ทำให้เด็กมีอารมณ์ แจ่มใส สมวัยและผ่อนคลายความตึงเครียด
6. ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก ๆ นิทานก่อให้เกิดจินตนาการ เด็กอาจจะเกิดความคิดสร้างสรรค์ในการแต่งนิทานขึ้นเองหรือวาดรูปภาพตามจินตนาการหลังจากฟังนิทานแล้วทำให้เด็กๆ คิดว่าเขามีโลกส่วนตัวที่เขาจะคิดสร้างสรรค์อะไรก็ได้ ทำให้เกิดความภาคภูมิใจตามมา
7. เพิ่มพูนความรู้เล็กๆ น้อยๆ ให้กับเด็ก เช่น ด้านศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีภูมิศาสตร์ของประเทศต่างๆ ฯลฯ ทำให้เด็กสามารถตัดสินใจในด้านการแสดงออกและสนองตอบต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ถูกต้อง
8. ผู้เล่ามีโอกาสที่จะแทรกคำสั่งสอนไปในนิทานเท่าที่เด็กจะรับได้ เช่น การปลูกฝังคุณธรรมด้านต่างๆ สอนให้เด็กรักและเมตตาสัตว์ ไม่พูดเท็จ มีความซื่อสัตย์มีใจโอบอ้อมอารี ไม่อิจฉาริษยา กัน ฯลฯ เป็นการกลมกล่อมกลานิสัยเด็กให้น่ารัก อ่อนโยนไม่เอาเปรียบผู้อื่น เป็นที่รักของคนทุกคน (ไพพรรณ อินทนิล, 2534, หน้า 11)

จากประโยชน์และคุณค่าของนิทานดังกล่าวครูผู้สอนสามารถนำไปปรับปรุงหรือดัดแปลงเพื่อช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดในการเรียนการสอนได้อย่างดี ทำให้ทราบถึงพัฒนาการทางกายทางอารมณ์ ทางสังคม ทางสติปัญญา ความสนใจและความต้องการฟังนิทานของเด็กๆ วัยต่างๆ ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการเลือกสรรนิทาน ตลอดจนการใช้ถ้อยคำภาษาให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละวัยนิทานจึงเป็นที่นิยมของเด็กๆ โดยเฉพาะนิทานเรื่องสัตว์ ที่มีตัวละครในเรื่องเป็นสัตว์ทั้งที่เป็นสัตว์ป่า สัตว์บ้านและบางเรื่องก็มีคนเกี่ยวข้องกับสัตว์ ไม่ใช่มีแต่สัตว์ล้วนๆ แต่ทั้งคนและสัตว์นั้นจะพูดโต้ตอบกันเสมือนหนึ่งว่าเป็นมนุษย์ นิทานที่มีตัวละครซึ่งมีชีวิตจิตใจแบบมนุษย์เราเด็กที่ได้ฟังนิทานจึงเท่ากับได้มีโอกาสเรียนรู้ลักษณะของมนุษย์การได้เรียนรู้เกี่ยวกับอุปสรรคต่างๆ

ตลอดจนการเอาชนะอุปสรรคของตัวละคร จะช่วยให้เด็กได้เรียนรู้เรื่องของชีวิตมากขึ้นสามารถจะอดทนและพยายามหาทางเอาชนะ เมื่อต้องเผชิญอุปสรรคในชีวิตจริง

ดังนั้นนิทานจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างหนึ่งในการใช้ประกอบการเรียนการสอนสำหรับเด็กเปรียบเสมือนเป็นเครื่องมือปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมที่ฝังใจให้กับเด็ก นิทานเป็นศิลปะการถ่ายทอดที่เก่าแก่ เป็นสิ่งบันเทิงใจแก่คนทั่วโลก ปลูกจิตใจเด็กให้อ่อนโยน กล่าวหาญ ู้จักแบ่งปัน ความสุขให้ผู้อื่น เราทุกคนควรตระหนักถึงคุณค่าของนิทานให้มากๆ และช่วยกันส่งเสริมให้มีอยู่คู่เด็กไทยต่อไป

ประเภทของนิทาน

ไพพรรณ อินทนิล (2534, หน้า 42) ได้แบ่งประเภทของนิทานโดยสรุปดังนี้

1. แบ่งตามรูปแบบทฤษฎีวิวัฒนาการของนิทาน
 - 1.1 ทฤษฎีวิวัฒนาการของเทพปกรณัม เป็นต้นเค้าของวีรบุรุษในนิยาย
 - 1.2 ทฤษฎีสूरยปกรณัม เป็นกำเนิดของนิยายทั่วไป
2. แบ่งตามระดับชั้นและระดับความสามารถของตัวละคร
 - 2.1 ตัวละครมีภูมิกำเนิดและสภาพแวดล้อมเหนือคนธรรมดา
 - 2.2 ตัวละครมีภูมิกำเนิดเป็นมนุษย์
 - 2.3 ตัวละครเอกที่มีระดับชั้นเหนือกว่ามนุษย์ด้วยกัน
 - 2.4 ตัวละครมีภูมิกำเนิดมีลักษณะเช่นเดียวกับมนุษย์ เรียกว่า นวนิยาย
 - 2.5 ตัวละครมีภูมิกำเนิดระดับชั้นต่ำกว่ามนุษย์
3. แบ่งประเภทตามยุคสมัย
 - 3.1 สมัยโบราณ
 - 3.2 สมัยกลาง
 - 3.3 ยุคฟื้นฟูศิลปวิทยาการ
 - 3.4 สมัยต่อมาถึงปัจจุบันหันมานิยมงานประเภทนวนิยาย
4. การแบ่งนิทานตามรูปแบบ
 - 4.1 นิทานปรัมปราหรือเทพนิยาย
 - 4.2 นิทานท้องถิ่น
 - 4.3 เทพปกรณัม
 - 4.4 นิทานเรื่องสัตว์
 - 4.5 นิทานตลก ขบขัน

5. การแบ่งนิทานตามชนิดของนิทาน
 - 5.1 นิทานเกี่ยวกับสัตว์
 - 5.2 นิทานชาวบ้าน
 - 5.3 นิทานตลก ขบขัน
6. การแบ่งนิทานตามเขตพื้นที่ทางภูมิศาสตร์
 - 6.1 เขตอินเดีย นิทานที่สำคัญคือ นิทานชาดก
 - 6.2 เขตประเทศที่นับถือศาสนาอิสลาม นิทานที่สำคัญคือ พันหนึ่งทิวา
 - 6.3 เขตรัฐต่างๆ แถบตะวันออกของทะเลบอลติก เป็นแหล่งสำคัญของนิทานชาวบ้าน
7. การแบ่งนิทานตามชนิดของการเล่า
 - 7.1 การเล่านิทานโดยกวี
 - 7.2 การเล่านิทานในบ้าน
 - 7.3 การเล่านิทานในขณะที่ทำงาน
 - 7.4 การเล่านิทานในโอกาสอื่นๆ
 - 7.5 การเล่านิทานบนถนนและตลาดสด
 - 7.6 การเล่านิทานศาสนา

ประเภทนิทานที่เด็กชอบ

เด็กในแต่ละระดับอายุจะมีความชอบนิทานแตกต่างกันออกไป ดังนั้นประเภทนิทานที่เด็กชอบและลักษณะพฤติกรรมจะแตกต่างกันไปด้วย สรุปได้ดังนี้

พัฒนาการ	ลักษณะพฤติกรรม	ประเภทนิทาน
อายุ 3 - 4 ปี	- ชอบฟังนิทานเรื่องราวอยู่ใกล้ตัว - ชอบเกี่ยวกับความจริง	- เกี่ยวกับเรื่องในชีวิตจริง
อายุ 4 - 5 ปี	- อยากรู้ อยากเห็น - มีความเข้าใจความจริงและเรื่องสมมติ - ชอบคิดจินตนาการ	- เรื่องสั้น ๆ เข้าใจง่าย - มีตัวละครตัวเอกเพียงตัวเดียว - เรื่องที่ส่งเสริมจินตนาการ
อายุ 5 - 6 ปี	- สนใจในโลกของความเป็นจริง - สนใจสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว - ชอบคิดจินตนาการ	- เรื่องที่ส่งเสริมจินตนาการ ด้านสติปัญญา - เรื่องจริงในปัจจุบันและ ประเภทวีระบุรุษ

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกระทรวงศึกษาธิการ (2541, หน้า 138)

เทคนิคการเล่านิทาน

วิธีการเล่านิทานจะมีศิลปะในการเล่านิทานแตกต่างกันออกไป เทคนิคการเล่านิทาน ควรจะประกอบด้วย เนื้อเรื่องต้องเหมาะสมกับวัย ใช้เรื่องความดีชนะความชั่วผู้เล่าจะต้องจำ เรื่องได้ดีทุกตอน น้ำเสียงชัดเจนต้องให้เด็กได้ยินทั้งหมด ระดับเสียงและจังหวะพูดถูกต้อง ใส่ความรู้สึกลงไปบนน้ำเสียงถ้าผู้เล่าสามารถทำเสียงสูง ต่ำ ทำเสียงเด็กหรือคนแก่ หรือทำเสียงตามลักษณะของตัวละครได้เด็กจะยิ่งสนใจมากการใช้ท่าทางถ้ามีภาพประกอบผู้เล่าไม่ต้องใช้ท่าทางมากแต่เน้นที่ภาพหากไม่มีภาพประกอบควรใช้ท่าทางประกอบบ้างตามโอกาสแต่อย่าใช้มากเกินไปให้เป็นไปตามธรรมชาติ จังหวะการพูดเป็นสิ่งที่จะช่วยให้นิทานน่าสนใจ การใช้สายตาและอารมณ์ในขณะที่เล่าควรเล่าให้เด็กเห็นถึงความรู้สึกและอารมณ์ของผู้เล่าก่อน ฟังนิทานควรกำหนดข้อตกลงในการฟังนิทาน เช่น ไม่พูดแซงในขณะที่ฟังนิทาน เวลาในการเล่านิทาน เด็กอายุ 4 ถึง 5 ขวบ หรือ 5 ถึง 6 ขวบ ใช้เวลาประมาณ 10 ถึง 15 นาที

การเลือกสื่อประกอบการเล่านิทาน

การเล่านิทานควรเลือกเรื่องให้เหมาะสมกับการพัฒนาการ ความต้องการและช่วงเวลา ความสนใจของเด็กผู้เล่าควรใช้สื่อหลายรูปแบบ ดังนี้ การเล่าปากเปล่าใช้ท่าทางประกอบบ้างตามโอกาส การอ่านจากหนังสือนิทานหรือหนังสือภาพโดยตรง ใช้แผ่นภาพประกอบหรือรูปภาพที่ติดกับป้ายคำศัพท์ หรือกระดาษแม่เหล็ก การใช้หุ่นต่างๆ เช่น หุ่นมือ หุ่นนิ้วมือ หุ่นถุง หุ่นชักหุ่นสวมศีรษะ เป็นต้น การใช้กระดาษสำหรับวาดภาพประกอบให้เด็กคอยติดตามเหตุการณ์ของเรื่องใช้การวาดภาพบนนิ้วมือ ฝ่ามือแล้วสมมุติให้เป็นตัวละครต่างๆ ใช้เทปและเครื่องบันทึกเสียงใช้สื่อใกล้ตัว เช่น ดินสอ แก้ว ดอกไม้ ต้นไม้ เป็นต้น และการศิลปะประกอบการเล่า เช่น เล่าไปพับไปเล่าไปวาดไปในกระดาษ เล่าไปตัดภาพไป (อินทิราวุธ, 2545, หน้า 40)

การใช้นิทานเป็นสื่อจึงเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการพัฒนาการที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก นิทานนับเป็นเครื่องมือที่สำคัญของครูปฐมวัยที่ทำให้การสอนมีประสิทธิภาพสามารถจูงใจให้ผู้เรียนคล้อยตามกระตุ้นให้คิด กระตุ้นให้แสดงออกและเป็นตัวแบบหล่อหลอมพฤติกรรมรวมทั้งการฟัง การพูด เด็กจะคิดจินตนาการตามคำพูดที่มีอยู่ในนิทาน

พัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย (http://gotoknow.org/blog/hunjung/212140_online_17
ต.ค. 2551)

พัฒนาการภาษาพูด มีลำดับขั้น ตั้งแต่วัยทารก จนถึงสุดระยะวัยเด็กตอนต้น ดังนี้
ขั้นที่ 1 ขั้นปฏิภิกิริยาสะท้อน (Reflexive Vocalization)

การใช้ภาษาของเด็กในระยะนี้ คือ ตั้งแต่คลอดถึงอายุหนึ่งเดือนครึ่ง เป็นแบบ
ปฏิภิกิริยาสะท้อนเทียบเท่ากับภาษาหรือการสื่อความหมายของสัตว์ประเภทอื่นๆ เสียงนี้เป็นไปโดย
อัตโนมัติและไม่มีควมหมายในขั้นแรก แต่เมื่ออายุราวหนึ่งเดือนล่วงแล้ว ทารกอาจเปล่งเสียง
ต่างกันได้ตามความรู้สึก เช่น ชอบ ไม่ชอบ ง่วง หิว ฯลฯ

ขั้นที่ 2 ขั้นเล่นเสียง (Babbling Stage)

อายุเฉลี่ยของทารกในขั้นนี้ ต่อจากขั้นที่ 1 จนถึงอายุราว 8 เดือน อยุ่ระหว่างการ
เปล่งเสียงและฟังของทารก เช่น ปาก ลิ้น หู เริ่มพัฒนามากขึ้น เป็นระยะที่ทารกได้ยินเสียงผู้อื่นและ
เสียงตนเอง สนุกและสนใจลองเล่นเสียง (Vocal Play) ที่ตนได้ยิน โดยเฉพาะเสียงของตนเอง แต่
เสียงที่เด็กเปล่งก็ไม่มีควมหมายในเชิงภาษา ระยะนี้ทารกทุกชาติทำเสียงเหมือนกันหมด แม้เสียง
ที่เด็กเปล่งยังคงไม่เป็นภาษา แต่ก็มีความสำคัญในกระบวนการพัฒนาการพูด เพราะเป็นระยะที่
เด็กได้ลองทำเสียงต่างๆทุกชนิด เปรียบเสมือนการซ้อมเสียงซอของนักสีซอก่อนการเล่นซอที่แท้จริง

ขั้นที่ 3 ขั้นเลียนเสียง (Ladling Stage)

ระยะนี้ทารกอายุประมาณ 9 เดือน เขาเริ่มสนุกที่จะเลียนเสียงผู้อื่น นอกจากเล่น
เสียงของตนเอง ระยะนี้ประสาทรับฟังพัฒนามากยิ่งขึ้น จนสามารถจับเสียงผู้อื่นพูดได้ถี่ถ้วนยิ่งขึ้น
ประสาทตาจับภาพการเคลื่อนไหวของริมฝีปากได้แล้ว จึงรู้จักและสนุกที่จะเลียนเสียงผู้อื่น ระยะนี้
เขาเลียนเสียงของตัวเองน้อยลง การเลียนเสียงผู้อื่นยังผิดๆถูกๆและยังไม่สู้จะเข้าใจควมหมาย
ของเสียงที่เปล่งเลียนแบบผู้ใหญ่ เด็กหูหนวกไม่สามารถพัฒนาทางด้านภาษามาถึงขั้นนี้ ขั้นนี้เป็น
ระยะที่ทารกเริ่มพูดภาษาแม่ของตน

ขั้นที่ 4 ขั้นเลียนเสียงได้ถูกต้องยิ่งขึ้น (Echolalia)

ระยะนี้ทารกอายุประมาณ 1 ขวบ ยังคงเลียนเสียงผู้ที่แวดล้อมเขา และทำได้
ถูกต้องมากยิ่งขึ้น เลียนเสียงตัวเองน้อยลง แต่ยังรู้ควมหมายของเสียงไม่แจ่มแจ้งนัก

ขั้นที่ 5 ขั้นเห็นควมหมายของเสียงที่เด็กเลียน (True Speech)

ระยะนี้ทารกอายุตั้งแต่ 1 ขวบขึ้นไป ความจำ การใช้เหตุผล การเห็นควมสัมพันธ์
ของสิ่งที่ทารกได้รู้เห็นพัฒนาขึ้นแล้ว เช่น เมื่อเปล่งเสียง “แม่” ก็รู้ว่าคือ ผู้หญิงคนหนึ่งที่อยู่ดูแล

ตน การพัฒนามาถึงขั้นนี้เป็นไปอย่างบังเอิญ (ไม่ได้ตั้งใจ) แต่ต่อมากจากการได้รับการตอบสนองที่พอใจและไม่พอใจ ทำให้การเรียนรู้ความสัมพันธ์ของเสียงและความหมายก้าวหน้าสลับไป ในระยะแรก เด็กจะพูดคำเดี่ยวก่อน ต่อมาจึงจะอยู่ในรูปวลีและรูปของประโยค ตั้งแต่ยังไม่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ไปจนถึงถูกหลักไวยากรณ์ของภาษานั้นๆ นักภาษาศาสตร์ได้ทำ การวิจัยทางเด็กที่พูดภาษาต่างๆทั่วโลก เห็นพ้องต้องกันว่า พัฒนาการทางภาษาตั้งแต่ขั้นที่หนึ่งถึงห้าข้างต้น อยู่ในระยะวัยทารก ส่วนระยะที่เด็กเข้าใจภาษาและใช้ภาษาได้อย่างอัตโนมัติเหมือนผู้ใหญ่ นั้น อยู่ในระยะเด็กตอนต้นหรือช่วงปฐมวัยนั่นเอง ซึ่งพัฒนาการทางภาษาที่น่าสนใจก็คือ ความยาวของประโยค ยิ่งเด็กโตขึ้นก็จะยิ่งสามารถพูดได้ประโยคยาวขึ้น ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงความสามารถทางการใช้ภาษาของเด็กได้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ หากจะพิจารณารูปแบบของพัฒนาการทางภาษาในรูปแบบเชิงพฤติกรรม สามารถอธิบายเกี่ยวกับพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยแบ่งออกได้เป็น 7 ระยะ ดังนี้ คือ

1. ระยะปะปะ (Random Stage) อายุตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 เดือน ในระยะนี้พบว่าเด็กมีการเปล่งเสียงอย่างไม่มีความหมาย
2. ระยะแยกแยะ (Jargon Stage) อายุ 6 เดือน ถึง 1 ปี ในระยะนี้เด็กจะเริ่มแยกแยะเสียงที่เขาได้ยินในสภาพแวดล้อมและแสดงอาการจดจำเสียงที่ได้ยินได้ เด็กจะรู้สึกพอใจถ้าหากเปล่งเสียงแล้วได้รับการตอบสนองทางบวก
3. ระยะเลียนแบบ (Imitation Stage) อายุ 1 ถึง 2 ปี เด็กวัยนี้สนใจและเริ่มเลียนแบบเสียงของเด็กที่เปล่งจะเริ่มมีความหมายและแสดงกิริยาตอบสนองการได้ยินเสียงของผู้อื่น
4. ระยะขยาย (The Stage of Expansion) อายุ 2 ถึง 4 ปี เด็กวัยนี้จะเริ่มหัดพูดเป็นคำๆ ระยะแรกจะเป็นการพูดโดยเรียกชื่อคำนาม เรียกชื่อคนที่อยู่รอบข้าง สิ่งของต่างๆที่อยู่รอบตัว รวมทั้งคำคุณศัพท์ที่เด็กได้ยินผู้ใหญ่พูดกัน
5. ระยะโครงสร้าง (Structure Stage) อายุ 4 ถึง 5 ปี การรับรู้และการสังเกตของเด็กวัยนี้ดีขึ้นมาก ทำให้เด็กได้สังเกตการณ์ใช้ภาษาของบุคคลที่อยู่รอบข้าง และนำมาทดลองใช้ประสบการณ์ที่เด็กได้รับ เช่น การฟังนิทาน ดูรายการโทรทัศน์ เป็นต้น
6. ระยะตอบสนอง (Responding Stage) อายุ 5 ถึง 6 ปี พัฒนาการทางภาษาของเด็กวัยนี้จะเริ่มสูงขึ้น เพราะเด็กจะเริ่มเข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาล เด็กได้พัฒนาคำศัพท์เพิ่มขึ้น รู้จักการใช้ประโยคอย่างเป็นระบบตามหลักไวยากรณ์ การใช้ภาษามีแบบแผนมากขึ้น
7. ระยะสร้างสรรค์ (Creative Stage) อายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป เด็กจะพัฒนา

ความสามารถทางภาษาได้สูงขึ้น สามารถจดจำสัญลักษณ์ทางภาษาได้มากขึ้น สำหรับด้านการพูดสามารถใช้ถ้อยคำที่เป็นสำนวน หรือคำที่มีความหมายลึกซึ้งได้ระยะของพัฒนาการทางภาษาแสดงให้เห็นว่า ก่อนที่เด็กจะสามารถพูดคำแรกออกมา เช่น “แม่” “ป้อ” ฯ จนกระทั่งสามารถพูดเป็นประโยคได้นั้น เด็กต้องผ่านกระบวนการสำคัญของการพัฒนาการหลายขั้นตอน ทักษะทางภาษาขั้นแรกของเด็ก คือ การร้องไห้ แม้ว่าระยะแรกเด็กจะยังไม่สามารถพูดได้ แต่ไม่ใช่ว่าจะเป็นช่วงเวลาของการสูญเปล่า แต่เด็กกำลังฝึกการควบคุมกล้ามเนื้อปากและลิ้นให้ทำงานประสานกัน สังเกตเห็นได้จากทารกแบเบาะจะอ้าปาก ขยับปากบ่อยครั้ง รวมถึงแลบลิ้น เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการพูดในอนาคต ทักษะสำคัญอย่างหนึ่งของเด็กก่อนการพูด คือ การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ซึ่งกระบวนการนี้ เด็กเรียนรู้ตั้งแต่ช่วงแรกของชีวิต และเมื่อเด็กอายุประมาณ 3 เดือน เด็กก็สามารถใช้ภาษาท่าทางในการสื่อสารกับบุคคลอื่นได้ โดยอาจใช้วิธีการทำเสียงต่างๆ ประกอบ จากนั้นเมื่อเด็กโตขึ้น พัฒนาการทางด้านภาษาของเด็กก็จะเพิ่มมากขึ้น ทั้งในด้านการพูด การเรียนรู้คำศัพท์ เป็นต้น

จากการศึกษาเอกสารพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย สรุปได้ว่า การพัฒนาการพูดนั้นจะต้องให้เด็กได้มีการเลียนเสียงที่ถูกต้องรู้ความหมายของการเลียนเสียงนั้น จะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้จากการสังเกตการใช้ภาษาจากบุคคลรอบข้างและนำมาทดลองใช้ซึ่งประสบการณ์ที่เด็กได้รับส่วนหนึ่งนั้นจะได้จากการฟังนิทาน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้นิทานในการพัฒนาภาษา

สุดาวดี ไยพิมล (2538, หน้า 60-66) ได้ศึกษาการเล่านิทานโดยใช้หุ่นมือ และเล่านิทานโดยแสดงบทบาทสมมติประกอบ ที่ส่งผลต่อความสามารถในการจำแนกพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กปฐมวัยอายุ 5-6 ปี จำนวน 30 คน พบว่าเด็กปฐมวัยที่ฟังการเล่านิทานโดยใช้หุ่นมือประกอบการเล่านิทาน โดยแสดงบทบาทสมมติประกอบมีความสามารถในการจำแนกพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อลิสซา เพ็ชรรัตน์ (2539) ได้ทำการวิจัย เรื่องการพัฒนาความสามารถในการจับใจความของเด็กวัยอนุบาลโดยใช้เทคนิคการเล่านิทานแบบเล่าเรื่องซ้ำ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่านิทานแบบเล่าเรื่องซ้ำมีความสามารถในการจับใจความและการใช้ภาษาพูดสื่อความหมาย สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่านิทานแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อุบล เวียงสมุทร (2540) ได้ทำการวิจัยเรื่องความพร้อมทางภาษาของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่าเรื่องประกอบหุ่นมือโดยใช้ภาษากลางควบคู่กับภาษาถิ่นและ เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่าเรื่องประกอบหุ่นมือโดยใช้ภาษากลาง เป็นการวิจัย กับเด็กปฐมวัยในจังหวัดมหาสารคามซึ่งมีภาษาอีสานเป็นภาษาท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่าเรื่องประกอบหุ่นมือโดยใช้ภาษากลางควบคู่กับ ภาษาถิ่น มีความพร้อมทางภาษาแตกต่างจากเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่าเรื่อง ประกอบหุ่นมือโดยใช้ภาษากลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีคะแนนเฉลี่ยความ พร้อมสูงกว่ากลุ่มปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่าเรื่องประกอบหุ่นมือโดยใช้ภาษากลาง อย่างเดียว

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย โดยการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน สำหรับเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 1 ผู้ศึกษามีขั้นตอนในการดำเนินงาน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การดำเนินการศึกษาค้นคว้า
4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

1. ประชากร คือ เด็กชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลเทศบาลนครพิษณุโลก สังกัดสำนักการศึกษาเทศบาลนครพิษณุโลก ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 54 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กชั้นอนุบาลปีที่ 1 ชายและหญิง อายุระหว่าง 3-4 ปี ห้อง 1/3 โรงเรียนอนุบาลเทศบาลนครพิษณุโลก สังกัดสำนักการศึกษาเทศบาลนครพิษณุโลก ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 26 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ

1. แผนการจัดประสบการณ์ กิจกรรมการเล่านิทานเพื่อพัฒนาความสามารถทางการพูด ของเด็กนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ดังนี้
 - 1.1 หน่วยผัก - ผลไม้
 - 1.2 หน่วยอาหารดีมีประโยชน์
 - 1.3 หน่วยสัตว์โลกน่ารัก
 - 1.4 หน่วยวันเด็ก
 - 1.5 หน่วยอาชีพในฝัน
 - 1.6 หน่วยเครื่องมือเครื่องใช้

- 1.7 หน่วยหนูทำได้
- 1.8 หน่วยกลางวัน – กลางคืน
- 1.9 หน่วยสี่สันสไต
- 1.10 หน่วยครอบครัวสุขสันต์

2. หนังสือนิทาน ที่ส่งเสริมพัฒนาการทางการพูดสำหรับเด็กปฐมวัย จำนวน 10 เล่ม โดยการคัดเลือกมาจากหนังสือนิทานสำเร็จรูป ที่มีเนื้อหาใกล้ตัวเด็กและภาษาที่เหมาะสมกับวัย

3. แบบทดสอบวัดความสามารถทางการพูดของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 จำนวน 60 ข้อ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามประกอบรูปภาพวัดความสามารถทางพูดเป็นคำๆ โดยมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ 2 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามประกอบรูปภาพวัดความสามารถในการเล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ โดยมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ 2 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามประกอบรูปภาพวัดความสามารถทางพูดถ่ายทอดความรู้สึก โดยมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ 2 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ มีวิธีการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

1. การสร้างแผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมการเล่นนิทาน จำนวน 10 แผน ตามหน่วยการจัดการเรียนรู้ประกอบกับหนังสือนิทานที่มีเรื่องเกี่ยวข้องกับหน่วยการเรียนรู้ต่างๆ โดยมีองค์ประกอบดังนี้

1.1 สาระสำคัญ เพื่อกำหนดสาระสำคัญที่ต้องการให้ผู้เรียนได้รับความรู้จากนิทานที่ได้รับฟัง

1.2 จุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อเป็นการกำหนดคุณลักษณะที่เกิดแก่ผู้เรียนจากนิทานที่ได้รับฟัง

1.3 สาระการเรียนรู้ เพื่อกำหนดสาระที่ควรเรียนรู้ที่ต้องการให้ผู้เรียนได้รับความรู้จากนิทานที่ได้รับฟัง

1.4 เนื้อเรื่องนิทาน ซึ่งการกำหนดเนื้อหาและภาษาที่ต้องการ และก่อให้เกิดคุณลักษณะทางภาษาที่ต้องการ

1.5 กิจกรรมการเรียนรู้ เป็นการกำหนดขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน โดยมีขั้นตอนดังนี้

1.5.1 ขั้นนำ เป็นขั้นกระตุ้นความสนใจ และความรู้เบื้องต้นของเด็ก โดยครูแนะนำหนังสือก่อนที่จะเริ่มอ่านให้เด็กฟัง ให้เด็กดูปกหนังสือซึ่งมีส่วนประกอบ เช่น ชื่อผู้แต่ง ผู้วาดภาพประกอบ เห็นภาพจากปกแล้วน่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร

1.5.2 ขั้นดำเนินการ เป็นการให้เด็กรับรู้เรื่อง โดยครูอ่านออกเสียงรวดเร็ว ให้จับเรื่องโดยไม่มีการสอดแทรกระหว่างการอ่านให้ฟัง

1.5.3 ขั้นสรุป ฝึกการใช้ภาษาให้กับเด็ก โดยครูอ่านซ้ำซ้ำภาพตามและอ่านซ้ำซ้ำตัวหนังสือ และเมื่อครูอ่านซ้ำตัวหนังสืออีกครั้ง ซ้ำ 1 คำ ให้เด็กพูดตามทีละหน้าจนจบ 1 เรื่อง หลังจากนั้นปิดตัวหนังสือ ซ้ำรูปภาพแล้วให้เด็กตอบว่าภาพที่ครูชี้ขึ้นนั้น คืออะไร หมายถึงอะไร

1.6 สื่อการเรียนรู้ เพื่อใช้ประกอบการเล่านิทาน (หนังสือนิทาน บัตรคำ หุ่นมือ)

1.7 การวัดผลประเมินผล เป็นการประเมินระหว่างขณะการร่วมกิจกรรมและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน

1.8 นำแผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมการเล่านิทาน ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพของแผนด้านความเหมาะสมของเนื้อหา นิทาน ภาษา คำถามที่ใช้ และสื่อประกอบที่มีความเหมาะสมกับวัยของเด็ก ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน คือ

1.8.1 นางพรธรวดี ม่วงมี ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษด้านอนุบาล โรงเรียนอนุบาลพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1

1.8.2 นางปานทิพย์ สิทธิวงศ์ ตำแหน่ง ครูชำนาญการ โรงเรียนอนุบาลเทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานศึกษาเทศบาลนครพิษณุโลก

1.8.3 นางสาวพรทิพย์ ฐิติพิสัย ตำแหน่ง ครูชำนาญการ โรงเรียนอนุบาลพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1

1.8.4 นางอุบล ภูทอง ตำแหน่ง ครูชำนาญการ โรงเรียนอนุบาลพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1

1.8.5 นางสาวอริป แยมเสมอ ตำแหน่ง ครูชำนาญการ โรงเรียนอนุบาลพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1

พบว่า รายละเอียดในแต่ละแผนมีความเหมาะสมกับระยะเวลาที่ใช้ เพียงแต่คำถามที่ใช้หลังการเล่านิทานจบแล้ว บางคำถามยังไม่ชัดเจน คำถามยาวเกินไปเด็กไม่เข้าใจผู้ศึกษาจึงนำมาปรับปรุงแก้ไข

2. การสร้างและการหาคุณภาพแบบทดสอบวัดความสามารถทางการพูดของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษาการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยจากหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี) และคู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ซึ่งพบว่า การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยมีวิธีที่หลากหลาย ไม่เน้นเพียงแบบใดแบบหนึ่ง ต้องผสมผสานกัน โดยใช้แบบทดสอบเป็นรูปภาพ การสังเกตพฤติกรรม และการสัมภาษณ์พูดคุยสนทนากับเด็กตามความเหมาะสมและควรวัดพฤติกรรมให้ครอบคลุมทุกด้านทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

2.2 ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับพัฒนาการทางพูดและแบบทดสอบวัดความสามารถทางการพูด เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบ

2.3 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถทางการพูดของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 จำนวน 60 ข้อ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามประกอบรูปภาพวัดความสามารถทางพูดเป็นคำๆ จำนวน 20 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามประกอบรูปภาพวัดความสามารถในการเล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ จำนวน 20 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามประกอบรูปภาพวัดความสามารถทางการพูดถ่ายทอดความรู้สึก จำนวน 20 ข้อ

2.4 สร้างคู่มือประกอบคำแนะนำในการใช้แบบทดสอบวัดความสามารถทางการพูด

2.5 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้น พร้อมคู่มือประกอบคำแนะนำการใช้แบบทดสอบไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบรายละเอียดของเนื้อหา และภาษาที่ใช้ ตลอดจนหาค่าดัชนี ความสอดคล้องระหว่างกับจุดประสงค์ (IOC) จำนวน 5 ท่าน คือ

2.5.1 นางพรรณวดี ม่วงมี ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1

2.5.2 นางปานทิพย์ สิทธิวงศ์ ตำแหน่ง ครูชำนาญการโรงเรียน
อนุบาลเทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักการศึกษาเทศบาลนคร
พิษณุโลก

2.5.3 นางสาวพรทิพย์ ฐิติพิภย์ ตำแหน่ง ครูชำนาญการโรงเรียนอนุบาล
พิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1

2.5.4 นางอุบล ภูทอง ตำแหน่ง ครูชำนาญการโรงเรียนอนุบาล
พิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1

2.5.5 นางสาวอริป แยมเสมอ ตำแหน่ง ครูชำนาญการโรงเรียนอนุบาล
พิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1

2.6 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบมา
ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำในเรื่องภาษาที่ใช้ ความชัดเจนของข้อคำถามที่เหมาะสมกับเด็ก นำไป
ทดลองใช้กับนักเรียนชั้นอนุบาล 1/3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 26 คน โรงเรียน
อนุบาลเทศบาลนครพิษณุโลก สังกัดสำนักการศึกษาเทศบาลนครพิษณุโลก

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยทดลอง โดยใช้แผนการศึกษาวิจัย One
Group Pre-test Post-test Design (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ, 2540 หน้า 240)

ทดสอบก่อนเรียน	การจัดกระทำ	ทดสอบหลังเรียน
T1	X	T2

X แทน การจัดกิจกรรมการเล่านิทาน

T1 แทน การสอบก่อนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน

T2 แทน การสอบหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียดดังนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนของความสามารถทางการพูด ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. เปรียบเทียบความแตกต่างของความสามารถทางการพูด ก่อนและหลังจากการจัดประสบการณ์โดยการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน โดยใช้สูตร t-test แบบ Dependent

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย โดยการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ผลการสร้างและหาคุณภาพการพัฒนาความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัย โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน

2. ผลการประเมินการพัฒนาความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัย โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการสร้างและหาคุณภาพของแผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมการเล่านิทาน เพื่อพัฒนาความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัย โดยการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน ได้แผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมการเล่านิทาน จำนวน 10 แผน แต่ละแผนมีองค์ประกอบ คือ สาระสำคัญ จุดประสงค์ กระบวนการจัดกิจกรรม สื่ออุปกรณ์ การวัดและประเมินผล ซึ่งแผนการจัดกิจกรรมทั้งหมดที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นมีดังนี้

- 1.1.1 หน่วยผัก - ผลไม้
- 1.1.2 หน่วยอาหารดีมีประโยชน์
- 1.1.3 หน่วยสัตว์โลกน่ารัก
- 1.1.4 หน่วยวันเด็ก
- 1.1.5 หน่วยอาชีพในฝัน
- 1.1.6 หน่วยเครื่องมือเครื่องใช้
- 1.1.7 หน่วยหนูทำได้
- 1.1.8 หน่วยกลางวัน – กลางคืน
- 1.1.9 หน่วยสีเส้นสไต
- 1.1.10 หน่วยครอบครัวสุขสันต์

เมื่อนำแผนการจัดประสบการณ์ที่พัฒนาขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาคูณภาพพบผล
ดังนี้

ตาราง 1 แสดงผลการประเมินคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญการจัดประสบการณ์กิจกรรมการเล่านิทาน เพื่อการพัฒนาความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัย

ที่	เรื่อง	\bar{X}	S.D	ระดับคุณภาพ
1	หน่วยผัก - ผลไม้	4.76	.07	ดีมาก
2	หน่วยอาหารดีมีประโยชน์	4.65	.98	ดีมาก
3	หน่วยสัตว์โลกน่ารัก	4.58	.42	ดีมาก
4	หน่วยวันเด็ก	4.39	.38	ดี
5	หน่วยอาชีพในฝัน	4.55	.35	ดีมาก
6	หน่วยเครื่องมือเครื่องใช้	4.14	.29	ดี
7	หน่วยหนูทำได้	4.59	.40	ดีมาก
8	หน่วยกลางวัน - กลางคืน	4.79	.25	ดีมาก
9	หน่วยสี่เหลี่ยม	4.71	.34	ดีมาก
10	หน่วยครอบครัวสุขสันต์	4.54	.38	ดีมาก

จากตาราง 1 พบว่า การจัดกิจกรรมการพัฒนาความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัย โดยการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ มีคุณภาพดีมาก 8 กิจกรรม คือ หน่วยกลางวัน - กลางคืน ($\bar{X} = 4.79$) หน่วยผัก - ผลไม้ ($\bar{X} = 4.76$) หน่วยสี่เหลี่ยม ($\bar{X} = 4.71$) หน่วยอาหารดีมีประโยชน์ ($\bar{X} = 4.65$) หน่วยหนูทำได้ ($\bar{X} = 4.59$) หน่วยอาชีพในฝัน ($\bar{X} = 4.55$) หน่วยครอบครัวสุขสันต์ ($\bar{X} = 4.54$) หน่วยสัตว์โลกน่ารัก ($\bar{X} = 4.58$) และมีคุณภาพดี 2 กิจกรรม คือ หน่วยวันเด็ก ($\bar{X} = 4.39$) และ หน่วยเครื่องมือเครื่องใช้ ($\bar{X} = 4.14$)

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน มีดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบพัฒนาความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัยโดยรวมทั้ง 3 ด้าน คือ การพูดเป็นคำๆ การพูดเป็นประโยคสั้นๆ การถ่ายทอดความรู้สึก ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานจากแผนการจัดประสบการณ์ โดยการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เสนอผลดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงการเปรียบเทียบความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยโดยรวม ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์ ด้วยกิจกรรมการเล่านิทาน

ช่วงเวลา การจัดกิจกรรม	n	\bar{X}	S.D.	df	t	sig
ก่อนการจัดกิจกรรม	26	49.15	2.36	25		
หลังการจัดกิจกรรม	26	51.62	1.83	25	-5.08**	.000

** มีนัยความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 2 พบว่า ความสามารถทางการพูดโดยรวมของเด็กปฐมวัย หลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานจากแผนการจัดประสบการณ์ โดยการจัดกิจกรรมการเล่านิทานสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถทางการพูด ด้านการพูดเป็นคำๆ ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดประสบการณ์ โดยการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เสนอผลดังตาราง 3

ตาราง 3 แสดงการเปรียบเทียบความสามารถในการพูดด้านการพูดเป็นคำๆ ของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์ โดยการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน

ช่วงเวลา การจัดกิจกรรม	n	\bar{X}	S.D.	df	t	sig
ก่อนการจัดกิจกรรม	26	16.42	.81	25		
หลังการจัดกิจกรรม	26	17.27	.72	25	-6.39**	.000

** มีนัยความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่า ความสามารถทางการพูด ด้านการพูดเป็นคำๆ ของเด็กปฐมวัย หลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานจากแผนการจัดประสบการณ์ โดยการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถทางการพูด ด้านการเล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดประสบการณ์ โดยการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เสนอผล ดังตาราง 4

ตาราง 4 แสดงการเปรียบเทียบความสามารถในการพูดด้านการเล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานจากแผนการจัดประสบการณ์ โดยการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน

ช่วงเวลา การจัดกิจกรรม	n	\bar{X}	S.D.	df	t	sig
ก่อนการจัดกิจกรรม	26	16.27	1.16	25		
หลังการจัดกิจกรรม	26	17.50	.76	25	-6.91**	.000

** มีนัยความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 พบว่า ความสามารถทางการพูด ด้านการเล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ ของเด็กปฐมวัย หลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานจากแผนการจัดประสบการณ์ โดยการจัดกิจกรรมการเล่านิทานสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.4 ผลการเปรียบเทียบความสามารถทางการพูด ด้านการพูดถ่ายทอดความรู้สึก ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานจากแผนการจัดประสบการณ์ โดยการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เสนอผลดังตาราง 5

ตาราง 5 แสดงการเปรียบเทียบความสามารถในการพูด ด้านการพูดถ่ายทอดความรู้สึก
 ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานจากแผนการจัดประสบการณ์
 โดยการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน

ช่วงเวลา การจัดกิจกรรม	n	\bar{X}	S.D.	df	t	sig
ก่อนการจัดกิจกรรม	26	13.52	1.29	25		
หลังการจัดกิจกรรม	26	17.50	.25	25	-15.46**	.000

** มีนัยความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 พบว่า ความสามารถทางการพูด ด้านการพูดถ่ายทอดความรู้สึกของเด็ก
 ปฐมวัย หลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานจากแผนการจัดประสบการณ์ สูงกว่าก่อนการจัด
 กิจกรรมการเล่านิทาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัย โดยการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน ผู้วิจัยสรุปผลได้ดังนี้

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาคุณภาพของแผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมการเล่านิทานเพื่อพัฒนาความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัย
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานจากแผนการจัดประสบการณ์ โดยการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 มีความสามารถทางการพูดเหมาะสมกับวัยจากการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน
2. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูและผู้เกี่ยวข้องในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาส่งเสริมความสามารถทางการพูดให้กับนักเรียนชั้นอนุบาล

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย จากการจัดประสบการณ์จากแผนการจัดกิจกรรมโดยการจัดกิจกรรมเล่านิทาน

1. ประชากร คือ เด็กชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลเทศบาลนครพิษณุโลก สังกัดสำนักการศึกษาเทศบาลนครพิษณุโลก ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 54 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กชั้นอนุบาลปีที่ 1 ชายและหญิง อายุระหว่าง 3-4 ปี ห้อง1/3 โรงเรียนอนุบาลเทศบาลนครพิษณุโลก สังกัดสำนักการศึกษาเทศบาลนครพิษณุโลก ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 26 คน
3. ตัวแปรที่ศึกษา
 - ตัวแปรต้น คือ การจัดประสบการณ์จากแผนการจัดกิจกรรม โดยการใช้กิจกรรมการเล่านิทาน

ตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองจัดกิจกรรมการเล่นิทาน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 เริ่มตั้งแต่วันที่ 3 พฤศจิกายน 2551 ถึง 9 มกราคม 2552 รวมจำนวน 10 สัปดาห์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ

1. แผนการจัดประสบการณ์ กิจกรรมการเล่นิทานเพื่อพัฒนาความสามารถทางพูดของเด็กนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1

1.1 หน่วยผัก - ผลไม้

1.2 หน่วยอาหารดีมีประโยชน์

1.3 หน่วยสัตว์โลกน่ารัก

1.4 หน่วยวันเด็ก

1.5 หน่วยอาชีพในฝัน

1.6 หน่วยเครื่องมือเครื่องใช้

1.7 หน่วยหนูทำได้

1.8 หน่วยกลางวัน - กลางคืน

1.9 หน่วยสีเส้นสไต

1.10 หน่วยครอบครัวสุขสันต์

2. หนังสือนิทาน ที่ส่งเสริมพัฒนาการทางพูดสำหรับเด็กปฐมวัย จำนวน 10 เล่ม ซึ่งเป็นหนังสือนิทานสำเร็จรูป ที่มีอยู่ในชั้นเรียนอนุบาลปีที่ 1

3. แบบทดสอบวัดความสามารถทางการพูดของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 จำนวน 60 ข้อ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามประกอบรูปภาพวัดความสามารถทางพูดเป็นคำๆ จำนวน 20 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามประกอบรูปภาพวัดความสามารถในการเล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ จำนวน 20 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามประกอบรูปภาพวัดความสามารถทางพูดถ่ายทอดความรู้สึก จำนวน 20 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียดดังนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนของความสามารถทางการพูด ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. เปรียบเทียบความแตกต่างของความสามารถทางการพูด ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์จากแผนการจัดกิจกรรมโดยการจัดกิจกรรมการเล่นิทาน โดยใช้สูตร t-test แบบ Dependent

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย โดยการจัดกิจกรรมการเล่นิทาน สรุปผลการวิจัย เป็นดังนี้

1. ผลการสร้างแผนได้แผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมการเล่นิทาน จำนวน 10 แผน แต่ละแผนมีองค์ประกอบ คือ สาระสำคัญ จุดประสงค์ กระบวนการจัดกิจกรรม สื่ออุปกรณ์ การวัดและประเมินผล ซึ่งแผนการจัดกิจกรรมทั้งหมดที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นมีดังนี้

หน่วยผัก - ผลไม้, หน่วยอาหารดีมีประโยชน์, หน่วยสัตว์โลกน่ารัก, หน่วยวันเด็ก, หน่วยอาชีพในฝัน, หน่วยเครื่องมือเครื่องใช้, หน่วยหนูทำได้, หน่วยกลางวัน - กลางคืน, หน่วยสีเส้นสดใส และ หน่วยครอบครัวสุขสันต์ และเมื่อนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ประเมินคุณภาพของแผนการจัดประสบการณ์ โดยจัดกิจกรรมการเล่นิทานของผู้เชี่ยวชาญ มีคุณภาพอยู่ในระดับ ดี และ ดีมาก ตามลำดับดังนี้ มีคุณภาพดีมาก 8 กิจกรรม คือ หน่วยกลางวัน - กลางคืน ($\bar{X} = 4.79$) หน่วยผัก - ผลไม้ ($\bar{X} = 4.76$) หน่วยสีเส้นสดใส ($\bar{X} = 4.71$) หน่วยอาหารดีมีประโยชน์ ($\bar{X} = 4.65$) หน่วยหนูทำได้ ($\bar{X} = 4.59$) หน่วยอาชีพในฝัน ($\bar{X} = 4.55$) หน่วยครอบครัวสุขสันต์ ($\bar{X} = 4.54$) หน่วยสัตว์โลกน่ารัก ($\bar{X} = 4.58$) และ มีคุณภาพดี 2 กิจกรรม คือ หน่วยวันเด็ก ($\bar{X} = 4.39$) และ หน่วยเครื่องมือเครื่องใช้ ($\bar{X} = 4.14$)

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัย ในภาพรวม พบว่าเด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านความสามารถในการพูด หลังการจัดกิจกรรมการเล่นิทานสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และแยกตามองค์ประกอบแต่ละด้านได้แก่ความสามารถทางการพูดด้านการพูดเป็นคำๆ พบว่า เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านการพูดเป็นคำๆ หลังการจัดกิจกรรมการเล่นิทานสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเล่นิทานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความสามารถทางการพูดด้านการเล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ หลังการจัดกิจกรรมการเล่นิทานสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเล่นิทานอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความสามารถทางการพูดด้านการถ่ายทอดทางความรู้สึกหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย โดยจัดกิจกรรมการเล่านิทานคณะผู้วิจัยนำผลมาอภิปรายผล ดังนี้

1. จากผลการเปรียบเทียบความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย โดยจัดกิจกรรมการเล่านิทานในภาพรวมพบว่า ความสามารถในการพูดหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องจากคณะผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรและคู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 และศึกษาการเรียนรู้แนวคิดของเด็กปฐมวัย นำมากำหนดจุดประสงค์ที่ชัดเจน และคัดเลือกนิทานที่มีเนื้อหาใกล้ตัวเด็กและมีภาษาที่เหมาะสมกับวัย นำมาจัดกิจกรรมในแผนการจัดประสบการณ์ตามหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญว่ามีคุณภาพดี และดีมาก ตลอดจนผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคการเล่านิทานด้วยการทำน้ำเสียงที่เป็นจังหวะสูง ต่ำ และถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกตามลักษณะของตัวละคร ทำให้เด็กเกิดอารมณ์ร่วมในตัวละครนั้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ ไพพรรณ อินทนิล(2534, หน้า 11) ที่กล่าวว่า การเล่านิทานจะช่วยเสริมสร้างพัฒนาการทางด้านภาษา ความคิดที่สวยงามให้แก่เด็ก ซึ่งเด็กอาจจะเกิดความคิดสร้างสรรค์ในการแต่งนิทานขึ้นเองหรือวาดภาพตามจินตนาการหลังการฟังนิทานแล้ว ทำให้เกิดความภาคภูมิใจตามมา และสอดคล้องกับ Shapiro and Doiron (1978) ที่กล่าวว่า การสอนภาษาต้องอยู่บนพื้นฐานของการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างครูกับเด็ก โดยครูผู้สอนควรคำนึงถึงกระบวนการเรียนรู้และสนับสนุนให้เด็กกล้าพูด กล้าทำ และกล้าแสดงออก เพื่อจะได้เรียนรู้เพิ่มขึ้น และ ฮอลดาเวย์ (Holdaway อ้างถึงใน Morrow, 1989) ได้กล่าวถึงประสบการณ์ที่จะช่วยให้เด็กเรียนรู้ภาษาได้ดี คือ 1) ประสบการณ์ในการมีปฏิสัมพันธ์และร่วมมือกับผู้ที่ให้แรงจูงใจกำลังใจและช่วยเหลือในการใช้ภาษา 2) ประสบการณ์ในการได้สังเกตพฤติกรรมการใช้ภาษาของผู้ใหญ่

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถทางการพูดเป็นคำ ๆ ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านการพูดเป็นคำ ๆ หลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานสูงกว่าก่อนจัดกิจกรรมการเล่านิทานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เนื่องจาก ระหว่างการเล่านิทาน ผู้วิจัยได้ชี้คำและภาพแล้วให้เด็กออกเสียงเป็นคำ ๆ โดยให้ความหมายควบคู่ไปกับคำที่พูดซ้ำ ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ พัชรีย์ สอนแก้ว (2536, หน้า 46) โดยกล่าวถึงการเรียนรู้ของเด็กว่า เด็กเรียนรู้โดยผ่านการลงมือปฏิบัติ ซึ่งวิธีการเรียนรู้ของเด็ก แบ่งออกเป็น

1. เด็กเรียนรู้จากการกระทำซ้ำๆ หรือเลียนแบบ
2. เด็กเรียนรู้จากการสำรวจ สัมผัส ค้นคว้า
3. เด็กเรียนรู้จากการได้ลงมือปฏิบัติ

ดังนั้น การที่ผู้วิจัยได้เล่านิทานและให้เด็กออกเสียงตามผู้วิจัยซ้ำ ๆ ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ในการพูดเป็นคำ ๆ และเข้าใจความหมายไปพร้อมกัน จึงส่งผลให้ความสามารถในการพูดเป็นคำ ๆ หลังการใช้กิจกรรมการเล่านิทาน สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการพูดด้านการเล่าเรื่องด้วยประโยคสั้น ๆ ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาการด้านการพูดเป็นประโยคสั้น ๆ ของเด็กปฐมวัย หลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เนื่องจากในระหว่างการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน ผู้วิจัยฝึกให้เด็กฝึกพูดเป็นคำพร้อมความหมาย และเลียนแบบเสียงพูด ตามพฤติกรรมตัวละครในหนังสือและหลังจากการเล่านิทานจบแล้ว ผู้วิจัยฝึกให้เด็กเล่านิทานต่อกันทีละประโยค หลังจากนั้น ฝึกให้เด็กเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามสภาพจริง ฝึกเล่าเรื่องจากประสบการณ์ใกล้ตัว ซึ่งสอดคล้องกับ ฮีเออร์ (Heeior, 1970, pp. 115-119) ได้ให้ความเห็นวิธีการเลียนแบบว่า เด็กจะเรียนรู้ความหมายของคำโดยการเชื่อมโยงคำกับสถานการณ์ หรือเหตุการณ์ในขณะที่ได้ยินคำนั้น เด็กจะสะสมคำต่าง ๆ นี้ไว้และนำมาใช้พูด การได้ประสบการณ์ในลักษณะเช่นนี้ถือได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนรู้โครงสร้างทางภาษาของเด็กและสอดคล้องกับ อลิสซา เพ็ชรรัตน์ (2539) ได้ทำการวิจัย เรื่องการพัฒนาความสามารถในการจับใจความของเด็กวัยอนุบาลโดยใช้เทคนิคการเล่านิทานแบบเล่าเรื่องซ้ำ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่านิทานแบบเล่าเรื่องซ้ำมีความสามารถในการจับใจความและ การใช้ภาษาพูดสื่อความหมาย สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่านิทานแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการพูดด้านการถ่ายทอดความรู้สึกของเด็กปฐมวัย พบว่า การพัฒนาความสามารถด้านการพูดถ่ายทอดความรู้สึกของเด็กปฐมวัย หลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน สูงกว่าก่อนจัดกิจกรรมการเล่านิทานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องจากขณะการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน ผู้วิจัยให้เด็กแสดงบทบาทสมมติตามตัวละครที่มีอยู่ในนิทาน ประกอบกับเลียนเสียงให้เกิดอารมณ์ตามบทบาท เด็กจะเกิดความสนุกสนานและถ่ายทอดอารมณ์ตามความรู้สึกได้เหมาะสมกับวัย ซึ่ง

ฮอลิเดย์ (Halliday, 1975) กล่าวถึงการใช้ภาษาของเด็กว่า เด็กจะใช้ภาษาโดยมีความมุ่งหมายต่าง ๆ ดังนี้

- 1) เด็กใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการแสดงความต้องการ
- 2) เด็กใช้ภาษาควบคุมพฤติกรรมของผู้อื่น
- 3) เด็กใช้ภาษาในการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น
- 4) เด็กใช้ภาษาแสดงความเป็นตัวของตัวเอง
- 5) เด็กใช้ภาษาเพื่อค้นหาข้อมูล
- 6) เด็กใช้ภาษาในการคิดสร้างสรรค์จินตนาการ
- 7) เด็กใช้ภาษาเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากคำที่เด็กคิดและรับรู้

และบุษบง ต้นดวงศ์(2536) ได้กล่าวถึงทฤษฎีพัฒนาการการเรียนรู้ทางภาษาของเด็กว่า ภาษาเป็นสัญลักษณ์สื่อสารที่ไม่สามารถถ่ายทอดความคิดได้ทุกอย่างได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากเด็กไม่สามารถสื่อความคิดออกมาโดยตรง เด็กจึงต้องคิดสัญลักษณ์สื่อความหมายหลายแบบผสมผสานกัน ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยได้ให้เด็กได้แสดงบทบาทสมมติและเลียนเสียงตามอารมณ์ของตัวละคร จึงเป็นการช่วยให้เด็กได้ถ่ายทอดเรื่องราวให้ผู้อื่นรับรู้ได้อย่างลึกซึ้ง เป็นการช่วยให้เด็กได้เล่าเรื่องและแสดงท่าทางประกอบการสื่อความหมายแทนการพูด ซึ่งตรงกับ กูดแมน (Goodman, 1986) ผู้นำคนสำคัญในการสอนภาษาแบบธรรมชาติ ซึ่งถือเป็นบุคคลหนึ่งที่บุกเบิกการสอนภาษาแบบธรรมชาติในอเมริกา เขากล่าวว่าคนไม่ใช่คนแก้วที่เปราะเสียงอย่างไม่รู้ความหมาย ภาษาของมนุษย์เป็นตัวแทนของความคิดของผู้ใช้ภาษาไม่ใช่แทนสิ่งที่คนอื่นพูดไว้ เรารวบรวมสัญลักษณ์อันได้แก่ เสียงในภาษาพูดและตัวอักษรในภาษาเขียนมาเป็นคำเพื่อใช้แทนสิ่งต่าง ๆ แทนความรู้สึกและความคิด เราใช้ภาษาโดยมีความมุ่งหมายเพื่อการสื่อสาร นอกจากนี้เรายังใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการคิดและในการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ สุดาวดี ไยพิมล (2538, หน้า 60-66) ได้ศึกษาการเล่านิทานโดยใช้หุ่นมือ และเล่านิทานโดยแสดงบทบาทสมมติประกอบ ที่ส่งผลต่อความสามารถในการจำแนกพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กปฐมวัยอายุ 5-6 ปี จำนวน 30 คน พบว่า เด็กปฐมวัยที่ฟังการเล่านิทานโดยใช้หุ่นมือประกอบการเล่านิทาน โดยแสดงบทบาทสมมติประกอบมีความสามารถในการจำแนกพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งผู้วิจัยได้นำแนวคิดเหล่านี้ ไปจัดในกิจกรรมเพื่อพัฒนาการใช้ภาษาของเด็กปฐมวัย ในด้านการถ่ายทอดความรู้สึกเพื่อสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจ จึงส่งผลให้ความสามารถในการพูดถ่ายทอดความรู้สึก

ของเด็กปฐมวัย หลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

จากการดำเนินการวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย โดยจัดกิจกรรมการเล่านิทาน ครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะไว้ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 กิจกรรมการเล่านิทานควรให้เด็กมีส่วนร่วมมากที่สุด เช่น การซักถาม การแสดงบทบาทสมมติ ออกมาเล่านิทานหน้าชั้นเรียน พูดค่าง่ายๆ ให้เพื่อนได้พูดตาม ครูผู้สอนควรมีการสรุปเนื้อหาของนิทานเพื่อให้เด็กมีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

1.2 ในขณะเล่านิทานครูควรให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะแก่นักเรียนอันจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงความสามารถทางภาษาของนักเรียน รวมถึงการสร้างความรู้สึกรับรู้ความมั่นใจในการใช้ภาษามากขึ้นไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการทำกิจกรรมวิธีการเรียนรู้อื่นๆ สำหรับเด็กปฐมวัย ได้ศึกษาค้นคว้าอีกต่อไป เพื่อพัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้นเพื่อให้การพัฒนาการพูดของเด็กปฐมวัยได้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

2.2 ควรมีการใช้กิจกรรมการเล่านิทานที่มีภาพและทำรูปเล่มที่เหมาะสมกับวัย เพื่อส่งเสริมการพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยในด้านอื่นๆ จากการเล่านิทานสำหรับการเรียนรู้ทักษะทางภาษาพูดอีกต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2540). **คู่มือหลักสูตรก่อนประถมศึกษาพุทธศักราช 2540** อายุ 3-6 ปี.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ. (2546). **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546**. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กุลยา ตันติผลลาชีวะ. (12 สิงหาคม 2546). การเล่านิทาน. จาก <http://www.Chidthai.org/cic/c256.htm>.
- เกริก ยุ้นพันธ์. (2539). **การเล่านิทาน**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สุวียาศาสตร์.
- จันทิกา ลิ้มปิเจริญ. (2524). **ความสามารถในการรู้จักคำและเข้าใจคำของนักเรียนอนุบาล
ในจังหวัดภูเก็ต**. ปรินญาณิพนธ์ กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุษบง ดันติวงศ์. (2536) **นวัตกรรมการสอนภาษาแก่กับธรรมชาติในการอ่านเขียนของเด็ก
ปฐมวัย**. ในแรมสมร อยู่สถาพร (บรรณาธิการ เทคนิคและวิธีการสอนในระดับ
ประถมศึกษาชุดเสริมประสิทธิภาพครู). เล่มที่ 11 หน้า 141 – 152. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัชรี สวนแก้ว. (2536). **การแนะนำผู้ปกครองเด็กปฐมวัย**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไอ.เอส
พรินติ้ง เฮ้าส์.
- ไพพรรณ อินทนิล. (2534). **เทคนิคการเล่านิทาน**. กรุงเทพฯ : มปป.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2540) สถิติวิทยาทางการวิจัย. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น
การพิมพ์.
- ศรียา- ประภัสสร นิยมธรรม. (2541). **พัฒนาการทางภาษา**. กรุงเทพฯ : บรรณกิจเทรตติ้ง.
- ศรีอ่อน เนียมนาค. (2547). **การพัฒนาการจัดกิจกรรมเล่านิทานส่งเสริมพฤติกรรม
จริยธรรมด้านการช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นของเด็กปฐมวัย**. วิทยานิพนธ์
ค.ม.มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, กำแพงเพชร.
- สัณหพัฒน์ อรุณธารี. (2542). **นิทานสำหรับเด็กปฐมวัย**. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. โครงการตำราวิชาการราชภัฏเฉลิมพระเกียรติเนื่องในวโรกาส
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมายุครบ 6 รอบ.
- สุดาวดี ไยพิมล. (2538). **ความสามารถในการจำแนกพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็ก
ปฐมวัยที่ได้รับฟังการเล่านิทาน โดยใช้หุ่นมือและการเล่านิทานโดยการแสดง**

- บทบาทสมมติประกอบ.** ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, กรุงเทพฯ.
- อินธิรา รุมาศ. (2545). **การใช้กิจกรรมการเล่านิทานเพื่อพัฒนาคุณลักษณะทางคุณธรรม
จริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2.** ปริญญาโท ศษ.ม.,
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อลิสา เพ็ชรรัตน์. (2539). **การพัฒนาความสามารถในการจับใจความของเด็กวัยอนุบาลโดยใช้
เทคนิคการเล่านิทานแบบเล่าเรื่องซ้ำ.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต กรุงเทพฯ
: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุบล เวียงสมุทร. **รายการวิจัยเรื่องความพร้อมทางภาษาของเด็กปฐมวัยฯ วารสารการศึกษา
ปฐมวัย, 2 เมษายน 2540.**
- Applebee, N. (1983). Children's narratives : New directions. *The Reading Teacher* :
137–142.
- Barton, B. (1986). *Tell me another.* Ontario : Pembroke Publishers Limited.
- Bolton, F., Green, R., Pollock. J., Scarffe, B. and Snowball, D. (1991) *Teacher's Resource
Book.* Hong Kong: Dai Nippon.
- Brown, D.H. (1983). *Principles of language learning and teaching.* Englewood Cliffs.
New Jersey : Prentice – Hall.
- Brown, A. Recognition reconstruction and recall of narrative sequences of
preoperational children. *Children Development* 46(1975) : 155 – 156.
- Bruner, J. *Child's talk.* New York : W.W. Norton, (1983).
- Carter, R., and McCarthy. M. (1988). *Vocabulary and language teaching.* Harlow :
- Dallen – Kapteijns. M.; Elshout – Mohr. M.; and De Gloper, K. Deriving the meaning of
unknown words from multiple contexts. *Language Learning.* 51 : 1 (March
2001) : 149 – 157.
- Daniels, P.B. The impact of introducing the writing to read system into a whole language
approach to teaching reading and writing in kindergarten, Doctoral Dissertation
University of Colorado, 1988. *Dissertation Abstracts international* 50 Z1988) : 04 A.
- Dallmann, Matha and others.(1978). *The teacher of reading.* 5th ed. New York : Holt,
Rinehart and Winston.
- Duffy, G., & Roehler, L. (1993). Helping students use comprehend – sion strategies :

- process goals. **Improving Classroom Reading Instruction**. 3rd ed. New York : Mc Graw –Hill, Inc., 1993.
- Goodman, K.(1986). **What's whole in whole language?** Portsmouth : Heinemann.
- Halliday, M. A. K. (1975)**Learning how to mean exploration in the development of language**. London : Edward Arnold and Limited.
- Herber, H.L., and HERBER, J. N. (1993).**Teaching in content areas with reading writing. And easoning**. Boston : Allyn & Bacon,
- Lawson, M. J. and HOGben, D. The vocabulary learning strategies of foreign language students **Language Learning** 46. 1 (MARCH 1996) : 101 – 135.
- Morrow, Retelling stories : A strategy for improving young children's comprehension , concept of story structured, and oral language. **The Elementary School Journal** 85 (May, 1985) : 647 – 661.
- Morrow, L.M.(1989). **Developing Literacy in Early Years : Helping children Read and Write**. New York : Prentice – Hall.
- Schickedanz, J.(1986). **More Than the ABCs : The Early Stages of Reading and Writion**. Washington, DC : National Association for the Education of young Children.
- Shapiro, J. and Doiron, R. Literacy environments. **Childhood Education** 63 (April 1987) : 263 – 269.
- Taylor, D. **Family literacy young children learning to read and write**. Exeter, New Hamshire : Heinemann Educational Books, Inc., 1983.
- Vygotsky, L. S. **Mind in society : The development of psychological processes**. Combridge, MA : Harvard University Press, 1978.
- Wainright, R. Readers expectations for story structurd. **Reading Research Quaterty**. 17(1981a) : 90 – 114.
- <http://gotoknow.org/blog/hunjung/212140> online 17 th. 2551

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญในการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมเล่นิทาน เพื่อพัฒนาความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัย โดยการจัดกิจกรรมการเล่นิทานและตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบวัดความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย

1. นางพรรณวดี ม่วงมี ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1
2. นางปานทิพย์ สิทธิวงศ์ ตำแหน่ง ครูชำนาญการโรงเรียนอนุบาลเทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักการศึกษาเทศบาลนครพิษณุโลก
3. นางสาวพรทิพย์ ฐิติพิชญ์ ตำแหน่ง ครูชำนาญการโรงเรียนอนุบาลพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1
4. นางอุบล ภูทอง ตำแหน่ง ครูชำนาญการโรงเรียนอนุบาลพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1
5. นางสาวอริป แยมเสมอ ตำแหน่ง ครูชำนาญการโรงเรียนอนุบาลพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1

ภาคผนวก ข แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมเล่นิทาน เพื่อพัฒนา
ความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย โดยการจัดกิจกรรมการเล่นิทาน

แผนการจัดกิจกรรมเล่นิทานเรื่องที่.....

แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเล่นิทาน
เพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย เรื่อง.....

สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง โปรดพิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมเล่นิทาน

เพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง
ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

5	หมายถึง	รายการนั้นมีความเหมาะสม มากที่สุด
4	หมายถึง	รายการนั้นมีความเหมาะสม มาก
3	หมายถึง	รายการนั้นมีความเหมาะสม ปานกลาง
2	หมายถึง	รายการนั้นมีความเหมาะสม น้อย
1	หมายถึง	รายการนั้นมีความเหมาะสม น้อยที่สุด

รายการ	ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
สาระสำคัญ						
1. แสดงถึงสาระที่เป็นแก่นของเรื่อง.....
2. สอดคล้องและครอบคลุมกับจุดประสงค์.....
3. สอดคล้องและครอบคลุมสาระการเรียนรู้.....
จุดประสงค์						
4. สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้.....
5. ภาษาที่ใช้ชัดเจนเข้าใจง่าย.....
6. เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก.....
สาระการเรียนรู้						
7. สอดคล้องกับสาระสำคัญ.....
8. เด็กสามารถเรียนรู้ได้.....
กระบวนการจัดกิจกรรม						
9. กิจกรรมส่งเสริมให้บรรลุตามจุดประสงค์.....
10. กิจกรรมเร้าใจและจูงใจให้เด็กกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรม.....
11. เวลาที่ใช้ในแต่ละขั้นตอนมีความเหมาะสม.....
สื่อและอุปกรณ์						
12. กำหนดได้สอดคล้องกับกระบวนการจัดกิจกรรม.....
13. ส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้บรรลุตามจุดประสงค์.....
การประเมินผล						
14. วิธีการวัดสอดคล้องและครอบคลุม.....
15. เครื่องมือวัดสอดคล้องกับวิธีการวัด.....
16. เครื่องมือวัดสอดคล้องกับกระบวนการจัดกิจกรรม.....
17. เกณฑ์การวัดสอดคล้องกับวัยและพัฒนาการ.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ภาคผนวก ค ผลการประเมินคุณภาพการจัดกิจกรรมเล่นิทาน เพื่อพัฒนาความสามารถ
ทางการพูดของเด็กปฐมวัย

ตาราง 6 แสดงผลการประเมินคุณภาพการจัดกิจกรรมเล่นิทาน เพื่อพัฒนาความสามารถ
ทางการพูดของเด็กปฐมวัย หน่วยฝึก-ผลไม้ โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน

รายการ	ผลการประเมิน		
	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณภาพ
สาระสำคัญ			
1. แสดงถึงสาระที่เป็นแก่นของเรื่อง	5.00	.00	ดีมาก
2. สอดคล้องและครอบคลุมกับจุดประสงค์	4.80	.44	ดีมาก
3. สอดคล้องและครอบคลุมสาระการเรียนรู้	5.00	.00	ดีมาก
จุดประสงค์			
4. สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4.80	.44	ดีมาก
5. ภาษาที่ใช้ชัดเจนเข้าใจง่าย	4.60	.89	ดีมาก
6. เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก	4.80	.44	ดีมาก
สาระการเรียนรู้			
7. สอดคล้องกับสาระสำคัญ	4.80	.44	ดีมาก
8. เด็กสามารถเรียนรู้ได้	4.80	.44	ดีมาก
กระบวนการจัดกิจกรรม			
9. กิจกรรมส่งเสริมให้บรรลุตามจุดประสงค์.	4.80	.44	ดีมาก
10. กิจกรรมเข้าใจและสนใจให้เด็กกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรม	5.00	.00	ดีมาก
11. เวลาที่ใช้ในแต่ละขั้นตอนมีความเหมาะสม	5.00	.00	ดีมาก
สื่อและอุปกรณ์			
12. กำหนดได้สอดคล้องกับกระบวนการจัดกิจกรรม	4.60	.00	ดีมาก
13. ส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้บรรลุตามจุดประสงค์	4.60	.54	ดีมาก

ตาราง 6 (ต่อ)

รายการ	ผลการประเมิน		
	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณภาพ
การประเมินผล			
14. วิธีการวัดสอดคล้องและครอบคลุม	4.60	.54	ดีมาก
15. เครื่องมือวัดสอดคล้องกับวิธีการวัด	4.60	.54	ดีมาก
16. เครื่องมือวัดสอดคล้องกับกระบวนการจัดกิจกรรม	4.60	.54	ดีมาก
17. เกณฑ์การวัดสอดคล้องกับวัยและพัฒนาการ	4.40	.89	ดี
รวม	4.76	.07	ดีมาก

จากตาราง 6 ผลการประเมินคุณภาพการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เพื่อพัฒนาความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัย หน่วยฝึก-ผลไม้ ของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน โดยรวมมีคุณภาพดี ($\bar{X} = 4.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีคุณภาพดีมาก 15 รายการ ($\bar{X} = 5.00-4.60$) คือ รายการที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 6

ตาราง 7 แสดงผลการประเมินคุณภาพการจัดกิจกรรมเล่นนิทาน เพื่อพัฒนาความสามารถ
ทางการพูดของเด็กปฐมวัย หน่วยอาหารที่มีประโยชน์ โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน

รายการ	ผลการประเมิน		
	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณภาพ
สาระสำคัญ			
1. แสดงถึงสาระที่เป็นแก่นของเรื่อง	4.80	.44	ดีมาก
2. สอดคล้องและครอบคลุมกับจุดประสงค์	4.80	.44	ดีมาก
3. สอดคล้องและครอบคลุมสาระการเรียนรู้	4.80	.44	ดีมาก
จุดประสงค์			
4. สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4.60	.54	ดีมาก
5. ภาษาที่ใช้ชัดเจนเข้าใจง่าย	4.60	.89	ดีมาก
6. เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก	4.60	.54	ดีมาก
สาระการเรียนรู้			
7. สอดคล้องกับสาระสำคัญ	4.60	.54	ดีมาก
8. เด็กสามารถเรียนรู้ได้	4.60	.54	ดีมาก
กระบวนการจัดกิจกรรม			
9. กิจกรรมส่งเสริมให้บรรลุตามจุดประสงค์.	4.60	.54	ดีมาก
10. กิจกรรมเข้าใจและสนใจให้เด็กกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรม	4.80	.44	ดีมาก
11. เวลาที่ใช้ในแต่ละขั้นตอนมีความเหมาะสม	4.80	.44	ดีมาก
สื่อและอุปกรณ์			
12. กำหนดได้สอดคล้องกับกระบวนการจัดกิจกรรม	4.80	.44	ดีมาก
13. ส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้บรรลุตามจุดประสงค์	4.60	.54	ดีมาก
การประเมินผล			
14. วิธีการวัดสอดคล้องและครอบคลุม	4.60	.54	ดีมาก
15. เครื่องมือวัดสอดคล้องกับวิธีการวัด	4.60	.54	ดีมาก
16. เครื่องมือวัดสอดคล้องกับกระบวนการจัดกิจกรรม	4.40	.54	ดี
17. เกณฑ์การวัดสอดคล้องกับวัยและพัฒนาการ	4.40	.89	ดี
รวม	4.65	.98	ดีมาก

จากตาราง 7 ผลการประเมินคุณภาพการจัดกิจกรรมการเล่นทาน เพื่อพัฒนาความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัยหน่วยอาหารดีมีประโยชน์ ของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน โดยรวมมีคุณภาพดีมาก ($\bar{X} = 4.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีคุณภาพดีมาก 15 รายการ ($\bar{X} = 5.00-4.60$) คือ รายการที่ 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14, และ 15 สำหรับรายการที่ 16,17 มีคุณภาพดี ($\bar{X} = 4.40$)

ตาราง 8 แสดงผลการประเมินคุณภาพการจัดกิจกรรมเล่นิทาน เพื่อพัฒนาความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัย หน่วยสัปดาห์โลกน่ารัก โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน

รายการ	ผลการประเมิน		
	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณภาพ
สาระสำคัญ			
1. แสดงถึงสาระที่เป็นแก่นของเรื่อง	4.60	.54	ดีมาก
2. สอดคล้องและครอบคลุมกับจุดประสงค์	4.60	.54	ดีมาก
3. สอดคล้องและครอบคลุมสาระการเรียนรู้	4.60	.54	ดีมาก
จุดประสงค์			
4. สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4.40	.54	ดี
5. ภาษาที่ใช้ชัดเจนเข้าใจง่าย	4.40	.89	ดี
6. เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก	4.40	.54	ดี
สาระการเรียนรู้			
7. สอดคล้องกับสาระสำคัญ	4.40	.54	ดี
8. เด็กสามารถเรียนรู้ได้	4.40	.54	ดี
กระบวนการจัดกิจกรรม			
9. กิจกรรมส่งเสริมให้บรรลุตามจุดประสงค์.	4.40	.54	ดี
10. กิจกรรมเข้าใจและสนใจให้เด็กกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรม	4.60	.54	ดีมาก
11. เวลาที่ใช้ในแต่ละขั้นตอนมีความเหมาะสม	4.60	.54	ดีมาก
สื่อและอุปกรณ์			
12. กำหนดได้สอดคล้องกับกระบวนการจัดกิจกรรม	4.60	.54	ดีมาก
13. ส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้บรรลุตามจุดประสงค์	4.40	.54	ดี
การประเมินผล			
14. วิธีการวัดสอดคล้องและครอบคลุม	4.60	.54	ดีมาก
15. เครื่องมือวัดสอดคล้องกับวิธีการวัด	4.40	.54	ดี
16. เครื่องมือวัดสอดคล้องกับกระบวนการจัดกิจกรรม	4.40	.54	ดี
17. เกณฑ์การวัดสอดคล้องกับวัยและพัฒนาการ	4.40	.89	ดี
รวม	4.58	.42	ดีมาก

จากตาราง 8 ผลการประเมินคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนา
ความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัย หน่วยสัตว์โลกน่ารัก ของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน
โดยรวมมีคุณภาพดีมาก ($\bar{X} = 4.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีคุณภาพดีมาก 15
รายการ ($\bar{X} = 4.60$) คือ รายการที่ 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,และ 15 สำหรับรายการที่
16,17 มีคุณภาพดี ($\bar{X} = 4.40$)

ตาราง 9 แสดงผลการประเมินคุณภาพการจัดกิจกรรมเล่นนิทาน เพื่อพัฒนาความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัย หน่วยวันเด็ก โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน

รายการ	ผลการประเมิน		
	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณภาพ
สาระสำคัญ			
1. แสดงถึงสาระที่เป็นแก่นของเรื่อง	4.60	.54	ดีมาก
2. สอดคล้องและครอบคลุมกับจุดประสงค์	4.60	.54	ดีมาก
3. สอดคล้องและครอบคลุมสาระการเรียนรู้	4.60	.54	ดีมาก
จุดประสงค์			
4. สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4.40	.54	ดี
5. ภาษาที่ใช้ชัดเจนเข้าใจง่าย	4.60	.54	ดีมาก
6. เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก	4.60	.54	ดีมาก
สาระการเรียนรู้			
7. สอดคล้องกับสาระสำคัญ	4.40	.54	ดี
8. เด็กสามารถเรียนรู้ได้	4.60	.54	ดีมาก
กระบวนการจัดกิจกรรม			
9. กิจกรรมส่งเสริมให้บรรลุตามจุดประสงค์.	4.40	.54	ดี
10. กิจกรรมเข้าใจและสนใจให้เด็กกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรม	4.40	.54	ดี
11. เวลาที่ใช้ในแต่ละขั้นตอนมีความเหมาะสม	4.80	.44	ดีมาก
สื่อและอุปกรณ์			
12. กำหนดได้สอดคล้องกับกระบวนการจัดกิจกรรม	4.40	.54	ดี
13. ส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้บรรลุตามจุดประสงค์	4.40	.54	ดี
การประเมินผล			
14. วิธีการวัดสอดคล้องและครอบคลุม	4.60	.54	ดีมาก
15. เครื่องมือวัดสอดคล้องกับวิธีการวัด	4.60	.54	ดีมาก
16. เครื่องมือวัดสอดคล้องกับกระบวนการจัดกิจกรรม	4.60	.54	ดีมาก
17. เกณฑ์การวัดสอดคล้องกับวัยและพัฒนาการ	4.60	.89	ดีมาก
รวม	4.39	.38	ดี

จากตาราง 9 ผลการประเมินคุณภาพการจัดกิจกรรมการเล่นทาน เพื่อพัฒนา
ความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัย หน่วยวันเด็ก ของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน โดยรวม
มีคุณภาพดีมาก ($\bar{X} = 4.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีคุณภาพดีมาก 12 รายการ ($\bar{X} =$
4.80-4.60) คือ รายการที่ 1,2,3,5,6,8,11,12,13,14, และ 15 สำหรับรายการที่ 4
,7,9,10 มีคุณภาพดี ($\bar{X} = 4.40$)

ตาราง 10 แสดงผลการประเมินคุณภาพการจัดกิจกรรมเล่นิทาน เพื่อพัฒนาความสามารถ
ทางการพูดของเด็กปฐมวัย หน่วยอาชีพในฝัน โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน

รายการ	ผลการประเมิน		
	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณภาพ
สาระสำคัญ			
1. แสดงถึงสาระที่เป็นแก่นของเรื่อง	4.20	.83	ดี
2. สอดคล้องและครอบคลุมกับจุดประสงค์	4.40	.54	ดี
3. สอดคล้องและครอบคลุมสาระการเรียนรู้	4.20	.83	ดี
จุดประสงค์			
4. สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4.20	.44	ดี
5. ภาษาที่ใช้ชัดเจนเข้าใจง่าย	4.20	.83	ดี
6. เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก	4.40	.54	ดี
สาระการเรียนรู้			
7. สอดคล้องกับสาระสำคัญ	4.60	.54	ดีมาก
8. เด็กสามารถเรียนรู้ได้	4.60	.54	ดีมาก
กระบวนการจัดกิจกรรม			
9. กิจกรรมส่งเสริมให้บรรลุตามจุดประสงค์.	4.40	.54	ดี
10. กิจกรรมเข้าใจและสนใจให้เด็กกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรม	4.40	.54	ดี
11. เวลาที่ใช้ในแต่ละขั้นตอนมีความเหมาะสม	4.60	.54	ดีมาก
สื่อและอุปกรณ์			
12. กำหนดได้สอดคล้องกับกระบวนการจัดกิจกรรม	4.20	.44	ดี
13. ส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้บรรลุตามจุดประสงค์	4.40	.54	ดี
การประเมินผล			
14. วิธีการวัดสอดคล้องและครอบคลุม	4.40	.54	ดี
15. เครื่องมือวัดสอดคล้องกับวิธีการวัด	4.40	.54	ดี
16. เครื่องมือวัดสอดคล้องกับกระบวนการจัดกิจกรรม	4.40	.54	ดี
17. เกณฑ์การวัดสอดคล้องกับวัยและพัฒนาการ	4.40	.89	ดี
รวม	4.55	.35	ดีมาก

จากตาราง 10 ผลการประเมินคุณภาพการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เพื่อพัฒนาความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัย หน่วยอาชีพในฝัน ของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน โดยรวมมีคุณภาพดีมาก ($\bar{X} = 4.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีคุณภาพดีมาก 4 รายการ ($\bar{X} = 4.60$) คือ รายการที่ 7,8,11 และ 13 สำหรับรายการที่ 1,2,3,4,5,6,9,10,12,14,15,16 และ 17 มีคุณภาพดี ($\bar{X} = 4.40$)

ตาราง 11 แสดงผลการประเมินคุณภาพการจัดกิจกรรมเล่นนิทาน เพื่อพัฒนาความสามารถ
ทางการพูดของเด็กปฐมวัย หน่วยเครื่องมือเครื่องใช้ โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน

รายการ	ผลการประเมิน		
	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณภาพ
สาระสำคัญ			
1. แสดงถึงสาระที่เป็นแก่นของเรื่อง	3.80	.44	ดี
2. สอดคล้องและครอบคลุมกับจุดประสงค์	4.40	.54	ดี
3. สอดคล้องและครอบคลุมสาระการเรียนรู้	4.00	.00	ดี
จุดประสงค์			
4. สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4.20	.44	ดี
5. ภาษาที่ใช้ชัดเจนเข้าใจง่าย	4.00	.00	ดี
6. เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก	4.20	.44	ดี
สาระการเรียนรู้			
7. สอดคล้องกับสาระสำคัญ	4.40	.54	ดี
8. เด็กสามารถเรียนรู้ได้	4.20	.44	ดี
กระบวนการจัดกิจกรรม			
9. กิจกรรมส่งเสริมให้บรรลุตามจุดประสงค์.	4.20	.44	ดี
10. กิจกรรมเข้าใจและสนใจให้เด็กกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรม	4.20	.44	ดี
11. เวลาที่ใช้ในแต่ละขั้นตอนมีความเหมาะสม	4.20	.44	ดี
สื่อและอุปกรณ์			
12. กำหนดได้สอดคล้องกับกระบวนการจัดกิจกรรม	4.00	.00	ดี
13. ส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้บรรลุตามจุดประสงค์	4.20	.44	ดี
การประเมินผล			
14. วิธีการวัดสอดคล้องและครอบคลุม	4.00	.00	ดี
15. เครื่องมือวัดสอดคล้องกับวิธีการวัด	4.20	.44	ดี
16. เครื่องมือวัดสอดคล้องกับกระบวนการจัดกิจกรรม	4.40	.54	ดี
17. เกณฑ์การวัดสอดคล้องกับวัยและพัฒนาการ	3.80	.837	ดี
รวม	4.14	.29	ดี

จากตาราง 11 ผลการประเมินคุณภาพการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เพื่อพัฒนาความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัย หน่วยเครื่องมือเครื่องใช้ ของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน โดยรวมมีคุณภาพดี ($\bar{X} = 4.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีคุณภาพดีทุกรายการ ($\bar{X} = 3.80-4.40$)

ตาราง 12 แสดงผลการประเมินคุณภาพการจัดกิจกรรมเล่นนิทาน เพื่อพัฒนาความสามารถ
ทางการพูดของเด็กปฐมวัย หน่วยหนูทำได้ โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน

รายการ	ผลการประเมิน		
	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณภาพ
สาระสำคัญ			
1. แสดงถึงสาระที่เป็นแก่นของเรื่อง	4.20	.83	ดี
2. สอดคล้องและครอบคลุมกับจุดประสงค์	4.60	.54	ดีมาก
3. สอดคล้องและครอบคลุมสาระการเรียนรู้	4.60	.89	ดีมาก
จุดประสงค์			
4. สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4.60	.54	ดีมาก
5. ภาษาที่ใช้ชัดเจนเข้าใจง่าย	4.40	.89	ดีมาก
6. เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก	4.60	.54	ดีมาก
สาระการเรียนรู้			
7. สอดคล้องกับสาระสำคัญ	5.00	.00	ดีมาก
8. เด็กสามารถเรียนรู้ได้	4.60	.54	ดีมาก
กระบวนการจัดกิจกรรม			
9. กิจกรรมส่งเสริมให้บรรลุตามจุดประสงค์.	4.60	.54	ดีมาก
10. กิจกรรมเข้าใจและสนใจให้เด็กกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรม	4.80	.44	ดีมาก
11. เวลาที่ใช้ในแต่ละขั้นตอนมีความเหมาะสม	4.60	.54	ดีมาก
สื่อและอุปกรณ์			
12. กำหนดได้สอดคล้องกับกระบวนการจัดกิจกรรม	4.40	.54	ดี
13. ส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้บรรลุตามจุดประสงค์	4.80	.44	ดีมาก
การประเมินผล			
14. วิธีการวัดสอดคล้องและครอบคลุม	4.40	.54	ดี
15. เครื่องมือวัดสอดคล้องกับวิธีการวัด	4.60	.54	ดีมาก
16. เครื่องมือวัดสอดคล้องกับกระบวนการจัดกิจกรรม	4.80	.44	ดีมาก
17. เกณฑ์การวัดสอดคล้องกับวัยและพัฒนาการ	4.60	.54	ดีมาก
รวม	4.59	.40	ดีมาก

จากตาราง 12 ผลการประเมินคุณภาพการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เพื่อพัฒนาความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัย หน่วยหนูทำได้ ของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน โดยรวมมีคุณภาพดีมาก ($\bar{X} = 4.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีคุณภาพดีมาก 14 รายการ ($\bar{X} = 5.00-4.60$) คือ รายการที่ 2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,13,15,16 และ 17 สำหรับรายการที่ 1,12,และ 14 มีคุณภาพดี ($\bar{X} = 4.40$)

ตาราง 13 แสดงผลการประเมินคุณภาพการจัดกิจกรรมเล่นนิทาน เพื่อพัฒนาความสามารถ
ทางการพูดของเด็กปฐมวัย หน่วยกลางวัน-กลางคืน โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน

รายการ	ผลการประเมิน		
	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณภาพ
สาระสำคัญ			
1. แสดงถึงสาระที่เป็นแก่นของเรื่อง	4.60	.54	ดีมาก
2. สอดคล้องและครอบคลุมกับจุดประสงค์	4.80	.44	ดีมาก
3. สอดคล้องและครอบคลุมสาระการเรียนรู้	5.00	.00	ดีมาก
จุดประสงค์			
4. สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4.60	.54	ดีมาก
5. ภาษาที่ใช้ชัดเจนเข้าใจง่าย	4.80	.44	ดีมาก
6. เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก	4.80	.44	ดีมาก
สาระการเรียนรู้			
7. สอดคล้องกับสาระสำคัญ	5.00	.00	ดีมาก
8. เด็กสามารถเรียนรู้ได้	4.80	.44	ดีมาก
กระบวนการจัดกิจกรรม			
9. กิจกรรมส่งเสริมให้บรรลุตามจุดประสงค์.	4.60	.54	ดีมาก
10. กิจกรรมเข้าใจและสนใจให้เด็กกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรม	4.80	.44	ดีมาก
11. เวลาที่ใช้ในแต่ละขั้นตอนมีความเหมาะสม	4.80	.44	ดีมาก
สื่อและอุปกรณ์			
12. กำหนดได้สอดคล้องกับกระบวนการจัดกิจกรรม	4.60	.54	ดีมาก
13. ส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้บรรลุตามจุดประสงค์	5.00	.00	ดีมาก
การประเมินผล			
14. วิธีการวัดสอดคล้องและครอบคลุม	4.60	.54	ดีมาก
15. เครื่องมือวัดสอดคล้องกับวิธีการวัด	4.80	.44	ดีมาก
16. เครื่องมือวัดสอดคล้องกับกระบวนการจัดกิจกรรม	5.00	.00	ดีมาก
17. เกณฑ์การวัดสอดคล้องกับวัยและพัฒนาการ	4.80	.44	ดีมาก
รวม	4.79	.25	ดีมาก

จากตาราง 13 ผลการประเมินคุณภาพการจัดกิจกรรมการเล่นิทาน เพื่อพัฒนาความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัย หน่วยกลางวัน-กลางคืน ของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน โดยรวมมีคุณภาพดีมาก ($\bar{X} = 4.78$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีคุณภาพดีมากทุกรายการ ($\bar{X} = 5.00-4.60$)

ตาราง 14 แสดงผลการประเมินคุณภาพการจัดกิจกรรมเล่นิทาน เพื่อพัฒนาความสามารถ
ทางการพูดของเด็กปฐมวัย หน่วยสี่สัปดาห์ โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน

รายการ	ผลการประเมิน		
	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณภาพ
สาระสำคัญ			
1. แสดงถึงสาระที่เป็นแก่นของเรื่อง	4.80	.44	ดีมาก
2. สอดคล้องและครอบคลุมกับจุดประสงค์	4.60	.54	ดีมาก
3. สอดคล้องและครอบคลุมสาระการเรียนรู้	5.00	.00	ดีมาก
จุดประสงค์			
4. สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4.60	.54	ดีมาก
5. ภาษาที่ใช้ชัดเจนเข้าใจง่าย	4.80	.44	ดีมาก
6. เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก	4.80	.44	ดีมาก
สาระการเรียนรู้			
7. สอดคล้องกับสาระสำคัญ	4.80	.44	ดีมาก
8. เด็กสามารถเรียนรู้ได้	4.60	.54	ดีมาก
กระบวนการจัดกิจกรรม			
9. กิจกรรมส่งเสริมให้บรรลุตามจุดประสงค์.	4.60	.54	ดีมาก
10. กิจกรรมเข้าใจและสนใจให้เด็กกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรม	4.80	.44	ดีมาก
11. เวลาที่ใช้ในแต่ละขั้นตอนมีความเหมาะสม	4.60	.54	ดีมาก
สื่อและอุปกรณ์			
12. กำหนดได้สอดคล้องกับกระบวนการจัดกิจกรรม	4.60	.54	ดีมาก
13. ส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้บรรลุตามจุดประสงค์	4.80	.44	ดีมาก
การประเมินผล			
14. วิธีการวัดสอดคล้องและครอบคลุม	4.80	.44	ดีมาก
15. เครื่องมือวัดสอดคล้องกับวิธีการวัด	4.60	.54	ดีมาก
16. เครื่องมือวัดสอดคล้องกับกระบวนการจัดกิจกรรม	4.80	.44	ดีมาก
17. เกณฑ์การวัดสอดคล้องกับวัยและพัฒนาการ	4.60	.54	ดีมาก
รวม	4.71	.34	ดีมาก

จากตาราง 14 ผลการประเมินคุณภาพการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เพื่อพัฒนาความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัย หน่วยสี่สัปดาห์ ของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน โดยรวมมีคุณภาพดีมาก ($\bar{X} = 4.71$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีคุณภาพดีมากทุกรายการ ($\bar{X} = 5.00-4.60$)

ตาราง 15 แสดงผลการประเมินคุณภาพการจัดกิจกรรมเล่นิทาน เพื่อพัฒนาความสามารถ
ทางการพูดของเด็กปฐมวัย หน่วยครอบครัวสุขสันต์ โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน

รายการ	ผลการประเมิน		
	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณภาพ
สาระสำคัญ			
1. แสดงถึงสาระที่เป็นแก่นของเรื่อง	4.60	.54	ดีมาก
2. สอดคล้องและครอบคลุมกับจุดประสงค์	4.40	.54	ดี
3. สอดคล้องและครอบคลุมสาระการเรียนรู้	4.80	.44	ดีมาก
จุดประสงค์			
4. สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4.40	.54	ดี
5. ภาษาที่ใช้ชัดเจนเข้าใจง่าย	4.60	.54	ดีมาก
6. เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก	4.60	.54	ดีมาก
สาระการเรียนรู้			
7. สอดคล้องกับสาระสำคัญ	4.60	.54	ดีมาก
8. เด็กสามารถเรียนรู้ได้	4.40	.54	ดี
กระบวนการจัดกิจกรรม			
9. กิจกรรมส่งเสริมให้บรรลุตามจุดประสงค์.	4.40	.54	ดี
10. กิจกรรมเข้าใจและสนใจให้เด็กกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรม	4.80	.44	ดีมาก
11. เวลาที่ใช้ในแต่ละขั้นตอนมีความเหมาะสม	4.40	.54	ดี
สื่อและอุปกรณ์			
12. กำหนดได้สอดคล้องกับกระบวนการจัดกิจกรรม	4.40	.54	ดี
13. ส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้บรรลุตามจุดประสงค์	4.80	.44	ดีมาก
การประเมินผล			
14. วิธีการวัดสอดคล้องและครอบคลุม	4.60	.54	ดีมาก
15. เครื่องมือวัดสอดคล้องกับวิธีการวัด	4.40	.54	ดี
16. เครื่องมือวัดสอดคล้องกับกระบวนการจัดกิจกรรม	4.60	.54	ดี
17. เกณฑ์การวัดสอดคล้องกับวัยและพัฒนาการ	4.40	.54	ดี
รวม	4.54	.38	ดีมาก

จากตาราง 15 ผลการประเมินคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนา
ความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัย หน่วยครอบครัวสุขสันต์ ของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน
โดยรวมมีคุณภาพดีมาก ($\bar{X} = 4.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีคุณภาพดีมาก 9 รายการ
($\bar{X} = 4.80-4.60$) คือ รายการที่ 1,3,5,6,7,10,13,14, และ 16 สำหรับรายการที่
1,4,8,9,11,12,15 และ 16 มีคุณภาพดี ($\bar{X} = 4.40$)

ภาคผนวก ง แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบการพัฒนาความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัย

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบการพัฒนาความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัย สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง โปรดพิจารณาความสอดคล้องของพฤติกรรมกับนิยามศัพท์เฉพาะโดยทำเครื่องหมาย ✓

ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านโดยใช้เกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

+1	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
-1	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความสามารถทางการพูด หมายถึง การใช้ภาษาสื่อสาร บอกความหมาย ความต้องการ และถ่ายทอดความรู้สึก ให้ผู้ฟังรับรู้ได้ ตามความสามารถของเด็กอายุ 3 – 4 ปี โดยกำหนดแบ่งออกเป็น 3 ด้านดังต่อไปนี้

1. การพูดเป็นคำๆ หมายถึง การพูดเป็นคำๆ ได้ 3 – 5 คำ จากการดูรูปภาพและจากประสบการณ์ตรงโดยการเปล่งเสียงพูด โดยพูดจากภาษาพูดที่ไม่สุภาพมาเป็นคำพูดที่สุภาพเหมาะสม เช่น

1.1 การกิน หมายถึง การนำอาหารทั้งอาหารเหลวเช่นน้ำ หรืออาหารที่มีกากใยต่างๆ ใส่ที่ปาก ให้พูดเป็นภาษาสุภาพ คือ การรับประทานอาหาร

1.2 ใส่เสื้อผ้า หมายถึง การนำเสื้อ กระโปรง กางเกง มานุ่งห่มเพื่อให้ร่างกายอบอุ่น ให้พูดเป็นภาษาสุภาพ คือการสวมเสื้อผ้า

2. การเล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ หมายถึง ความสามารถในการเล่าเรื่องสำหรับเด็กอายุ 3 – 4 ปี สามารถเล่าได้ด้วยประโยคสั้นๆ โดยอาจจะไม่ถูกหลักไวยากรณ์ เช่น บางประโยคอาจจะไม่มีประธาน ไม่มีกรรม หรืออาจไม่มีคำกริยาได้ แต่สามารถพูดสื่อสารให้ผู้อื่นรับรู้และเข้าใจ

3. การพูดถ่ายทอดความรู้สึก หมายถึง การพูดแสดงออกทางอารมณ์โกรธ ดีใจ เสียใจ ตื่นเต้น มีความทุกข์ มีความสุข สนุกสนาน ได้ 3 – 5 ความรู้สึก

รายการประเมิน (ข้อความประกอบรูปภาพ)	ผลการประเมิน		
	3	2	1
การพูดเป็นคำๆ			
1. จากปกผลไม้อะไรเอ่ยนำมาทำขนมหวานได้.....
2. ผลไม้อะไรเอ่ยลูกโต เปลือกสีเขียวเนื้อสีแดง.....
3. อะไรเอ่ยฟองโต ต้มก็ได้ทอดก็ดี.....
4. อะไรเอ่ยตัวออกจากเปลือกร้องเจี๊ยบๆ.....
5. ตัวอะไรกระโดดไปมาร้องเจี๊ยกๆ.....
6. อะไรเอ่ยตัวโตๆ มีวงและงา.....
7. เจ้าชายอยู่ที่เมืองชื่ออะไร.....
8. เขาใช้อะไรเปิดประตู.....
9. อะไรเอ่ยตัวสีขาวขนฟูชอบอยู่กับเด็ก.....
10. ตัวอะไรร้อง เบ๊ะ เบ๊ะ.....
11. เด็กชายในรูปชื่อว่าอะไร.....
12. ใครตอบได้ว่ามีอะไรบ้างในรูปภาพ.....
13. เด็กชอบภาพไหนมากที่สุด
14. ส่วนอะไรเอ่ย มีผลกลมสีส้ม.....
15. แม่อะไรเอ่ยเหาะบนท้องฟ้าได้.....
16. อะไรเอ่ยจับนมมือช้วน่านอน.....
17. จากภาพกระเป๋าสตางค์มีขนาดเล็กหรือใหญ่.....
18. กระเป๋าสตางค์มีสีอะไรเอ่ย.....
19. จากภาพลูกหมีกำลังทำอะไรบ้าง.....
20. เวลาเราหนาวใช้อะไรห่มตัว.....
การเล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ			
21. ผลไม้อะไรที่มีรสเปรี้ยว.....
22. ผลไม้อะไรลูกโตน่ารักประทาน.....
23. เรานำไข่ไก่ไปทำอะไรได้บ้าง.....
24. ไข่เป็ด กับไข่ไก่ต่างกันอย่างไร.....
25. ตัวอะไรบินได้ไกล ทางปีกสวยงาม.....

รายการประเมิน (ข้อความประกอบรูปภาพ)	ผลการประเมิน		
	3	2	1
26. จากภาพตัวอะไรเอ่ยสี่เขี้ยวร้องอ๊อปปี้.....
27. เจ้าชายใส่ชุดสีอะไรใครตอบได้.....
28. ขนมชิ้นเป็นเมืองของใคร.....
29. ตัวอะไรดูร้ายมากินแกะของไก่.....
30. ใครร้องเรียก ตา ยาย มาช่วย.....
31. เด็กชายในรูปชื่อว่าอะไร.....
32. ในรูปภาพเด็กชายเหวี่ยงของเล่นอะไรบ้าง.....
33. หนูเปียกอยู่กับสัตว์อะไรในรูป.....
34. เวลาเราแกะเปลือกส้มใครได้กลิ่นอะไร.....
35. แม่มัดทำอะไรก่อนนอน.....
36. แม่มัดเสกตัวหนอนให้กลายเป็นตัวอะไร.....
37. เด็กในรูปภาพอยากรับประทานอะไร.....
38. เด็กๆ บอกชื่อว่าอะไรบ้างที่แปมอยากได้.....
39. เด็กทายชื่อว่าวันเกิดของใคร.....
40. จากภาพลองทายว่าเจ้าชายน้อยกำลังทำอะไร.....
การพูดถ่ายทอดความรู้สึก			
41. ผลไม้อะไรรับประทานหวานชื่นใจ.....
42. ของขวัญวันปีใหม่ที่ได้เด็กๆ ให้กับคุณพ่อคุณแม่ คืออะไร.....
43. เด็กๆ กล่าวคำอวยพรแก่คุณพ่อและคุณแม่อย่างไรบ้าง.....
44. ไข่ทุกชนิดมีประโยชน์อย่างไร.....
45. สิ่งที่ได้เด็กๆ อยากรับมากที่สุดในวันเกิด คืออะไร.....
46. ถ้าให้เด็กๆ เลี้ยงสัตว์ที่บ้านได้ จะเลี้ยงสัตว์อะไร.....
47. จะเกิดอะไรขึ้น ถ้าสัตว์ทุกตัวพูดภาษาคนได้.....
48. สัตว์อะไรบ้างที่บินได้อย่างนก.....
49. ถ้าเด็กๆ เห็นลูกสุนัขตกน้ำ หนูจะอย่างไร.....
50. ไก่มีความรู้สึกอย่างไรที่ไม่มีใครช่วย.....
51. ข้างฟางมีนิสัยอย่างไรบ้าง.....

รายการประเมิน (ข้อคำถามประกอบรูปภาพ)	ผลการประเมิน		
	3	2	1
52. ผลไม้ที่เด็กๆ รู้จัก มีอะไรบ้าง.....
53. อาหารที่หนูเคยรับประทาน มีรสอะไรบ้าง.....
54. อาหารอะไรบ้างที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย.....
55. ถ้าไม่มีดวงอาทิตย์ เราจะเป็นอย่างไร.....
56. ดวงอาทิตย์กับดวงจันทร์แตกต่างกันอย่างไร.....
57. ถ้ากระเป๋าสตางค์หายหนูจะทำอย่างไร.....
58. เด็กๆ ทำอะไรบ้างในเวลากลางวัน.....
59. ทำไมบางครั้งเรามองไม่เห็นดวงดาว.....
60. แสงแดดมีประโยชน์ (โทษ) อย่างไร.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ภาคผนวก จ ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบก่อนและหลังการทำกิจกรรม
การพัฒนาความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัย

ตาราง 16 แสดงผลการพิจารณาความสอดคล้องของแบบทดสอบก่อนและหลังการทำกิจกรรม
การพัฒนาความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัย

รายการ	ผลการประเมิน		
	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณภาพ
การพูดเป็นคำๆ			
1. จากปกผลไม้อะไรเอ่ยนำมาทำขนมหวานได้	3.00	.00	เหมาะสม
2. ผลไม้อะไรเอ่ยลูกโต เปลือกสีเขียวเนื้อในสีแดง	2.20	.45	เหมาะสม
3. อะไรเอ่ยฟองโต ต้มก็ได้ทอดก็ดี	3.00	.00	เหมาะสม
4. อะไรเอ่ยตัวออกจากเปลือกร้องเจี๊ยบๆ	2.80	.45	เหมาะสม
5. ตัวอะไรกระโดดไปมาร้องเจี๊ยบๆ	3.00	.00	เหมาะสม
6. อะไรเอ่ยตัวโตๆ มีวงและงา	2.60	.55	เหมาะสม
7. เจ้าชายอยู่ที่เมืองชื่ออะไร	3.00	.00	เหมาะสม
8. เขาใช้อะไรเปิดประตู	3.00	.00	เหมาะสม
9. อะไรเอ่ยตัวสีขาวขนปุยชอบอยู่กับเด็ก	3.00	.00	เหมาะสม
10. ตัวอะไรร้อง แะ๊ะ แะ๊ะ	3.00	.00	เหมาะสม
11. เด็กชายในรูปชื่อว่าอะไร	3.00	.00	เหมาะสม
12. ใครตอบได้ว่ามีอะไรบ้างในรูปภาพ	2.80	.45	เหมาะสม
13. เด็กชอบภาพไหนมากที่สุด	3.00	.00	เหมาะสม
14. ส่วนอะไรเอ่ย มีผลกลมสีส้ม	3.00	.00	เหมาะสม
15. แม่อะไรเอ่ยเหาะบนท้องฟ้าได้	2.80	.45	เหมาะสม
16. อะไรเอ่ยจับนม่มือช้วน่านอน	3.00	.00	เหมาะสม
17. จากภาพกระเป๋าสตางค์มีขนาดเล็กหรือใหญ่	3.00	.00	เหมาะสม
18. กระเป๋าสตางค์มีสีอะไรเอ่ย	2.80	.45	เหมาะสม
19. จากภาพลูกหมีกำลังทำอะไรบ้าง	3.00	.00	เหมาะสม
20. เวลาเราหนาวใช้อะไรห่มตัว	3.00	.00	เหมาะสม
รวม	2.90	.06	เหมาะสม

ตาราง 16 (ต่อ)

รายการ	ผลการประเมิน		
	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณภาพ
การเล่าเรื่องด้วยประโยคสั้น ๆ			
21. ผลไม้อะไรที่มีรสเปรี้ยว	2.80	.45	เหมาะสม
22. ผลไม้อะไรลูกโตน่ารับประทาน	2.80	.45	เหมาะสม
23. เรานำไข่ไก่ไปทำอะไรได้บ้าง	2.80	.45	เหมาะสม
24. ไข่เปิด กับไข่ไก่ต่างกันอย่างไร	3.00	.00	เหมาะสม
25. ตัวอะไรบินได้ไกล กางปีกสวยงาม	2.80	.45	เหมาะสม
26. จากภาพตัวอะไรเอ๋ยสี่เขี้ยวร้องอึ๊ปๆ	3.00	.00	เหมาะสม
27. เจ้าชายใส่ชุดสีอะไรใครตอบได้	3.00	.00	เหมาะสม
28. ชนม์ชั้นเป็นเมืองของใคร	3.00	.00	เหมาะสม
29. ตัวอะไรดูร้ายมากินแกะของไก่ะ	2.60	.55	เหมาะสม
30. ใครร้องเรียก ตา ยาย มาช่วย	3.00	.00	เหมาะสม
31. เด็กชายในรูปชื่อว่าอะไร	3.00	.00	เหมาะสม
32. ในรูปภาพเด็กชายเหวี่ยงของเล่นอะไรบ้าง	2.80	.45	เหมาะสม
33. หนูเปียอยู่กับสัตว์อะไรในรูป	3.00	.00	เหมาะสม
34. เวลาเราแกะเปลือกส้มใครได้กลิ่นอะไร	3.00	.00	เหมาะสม
35. แม่มดทำอะไรก่อนนอน	2.80	.45	เหมาะสม
36. แม่มดเสกตัวหนอนให้กลายเป็นตัวอะไร	2.80	.45	เหมาะสม
37. เด็กในรูปภาพอยากรับประทานอะไร	3.00	.00	เหมาะสม
38. เด็กๆ บอกชื่อว่าอะไรบ้างที่แม่อยากได้	2.80	.45	เหมาะสม
39. เด็กทายชื่อว่าวันเกิดของใคร	2.80	.45	เหมาะสม
40. จากภาพลองทายว่าเจ้าชายน้อยกำลังทำอะไร	2.80	.45	เหมาะสม
รวม	2.88	.10	เหมาะสม

ตาราง 16 (ต่อ)

รายการ	ผลการประเมิน		
	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณภาพ
การพูดถ่ายทอดความรู้สึก			
41. ผลไม้อะไรรับประทานหวานชื่นใจ	3.00	.00	เหมาะสม
42. ของขวัญวันปีใหม่ที่ได้ๆ ให้กับคุณพ่อคุณแม่ คืออะไร	3.00	.00	เหมาะสม
43. เด็กๆ กล่าวคำอวยพรแก่คุณพ่อและคุณแม่อย่างไรบ้าง	2.80	.45	เหมาะสม
44. ไข่ทุกชนิดมีประโยชน์อย่างไร	2.80	.45	เหมาะสม
45. สิ่งที่ได้ๆ อยากได้มากที่สุดในวันเกิด คืออะไร	3.00	.00	เหมาะสม
46. ถ้าให้เด็กๆ เลี้ยงสัตว์ที่บ้านได้ จะเลี้ยงสัตว์อะไร	3.00	.00	เหมาะสม
47. จะเกิดอะไรขึ้น ถ้าสัตว์ทุกตัวพูดภาษาคนได้	2.80	.45	เหมาะสม
48. สัตว์อะไรบ้างที่บินได้อย่างนก	2.80	.45	เหมาะสม
49. ถ้าเด็กๆ เห็นลูกสุนัขขดก้นน้ำ หนูจะทำอย่างไร	3.00	.00	เหมาะสม
50. โกะมีความรู้สึกอย่างไรที่ไม่มีใครช่วย	2.80	.45	เหมาะสม
51. ช้างฟางมีนิสัยอย่างไรบ้าง	2.80	.45	เหมาะสม
52. ผลไม้ที่ได้ๆ รู้จัก มีอะไรบ้าง	2.80	.45	เหมาะสม
53. อาหารที่หนูเคยรับประทาน มีรสอะไรบ้าง	3.00	.00	เหมาะสม
54. อาหารอะไรบ้างที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย	2.80	.45	เหมาะสม
55. ถ้าไม่มีดวงอาทิตย์ เราจะเป็นอย่างไร	3.00	.00	เหมาะสม
56. ดวงอาทิตย์กับดวงจันทร์แตกต่างกันอย่างไร	3.00	.00	เหมาะสม
57. ถ้ากระเป๋าสตางค์หายหนูจะทำอย่างไร	3.00	.00	เหมาะสม
58. เด็กๆ ทำอะไรบ้างในเวลาว่าง	3.00	.00	เหมาะสม
59. ทำไมบางครั้งเรามองไม่เห็นดวงดาว	3.00	.00	เหมาะสม
60. แสงแดดมีประโยชน์ (โทษ) อย่างไร	3.00	.00	เหมาะสม
รวม	2.92	.76	เหมาะสม

ภาคผนวก ข แสดงคะแนนการทดสอบก่อนและหลังการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาความสามารถ
ทางการพูดของเด็กปฐมวัย โดยการจัดกิจกรรมการเล่นิทาน

ตาราง 17 แสดงคะแนนการทดสอบก่อนและหลังการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาความสามารถ
ทางการพูดของเด็กปฐมวัย โดยการจัดกิจกรรมการเล่นิทาน

คนที่	ก่อนการจัดกิจกรรม	หลังการจัดกิจกรรม
1	50	51
2	48	50
3	48	49
4	51	53
5	45	50
6	51	53
7	52	53
8	50	50
9	50	49
10	51	54
11	46	53
12	51	54
13	46	50
14	51	51
15	48	52
16	52	52
17	48	47
18	52	51
19	47	52
20	51	54
21	47	53
22	48	50

ตาราง 17 (ต่อ)

คนที่	ก่อนการจัดกิจกรรม	หลังการจัดกิจกรรม
23	52	54
24	48	53
25	44	52
26	51	52
ผลรวม	1278	1342

ตาราง 18 แสดงคะแนนการทดสอบก่อนและหลังการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาความสามารถ
ทางการพูดของเด็กปฐมวัย โดยการจัดกิจกรรมการเล่นิทาน ด้านการพูดเป็นคำๆ

คนที่	ก่อนการจัดกิจกรรม	หลังการจัดกิจกรรม
1	17	18
2	17	18
3	17	17
4	16	17
5	15	16
6	17	18
7	16	17
8	16	18
9	16	17
10	16	18
11	16	17
12	17	17
13	17	17
14	17	17
15	18	19
16	17	18
17	16	17
18	17	18
19	15	17
20	17	17
21	15	17
22	16	16
23	17	18
24	17	17
25	15	16

ตาราง 18 (ต่อ)

คนที่	ก่อนการจัดกิจกรรม	หลังการจัดกิจกรรม
26	17	17
ผลรวม	427	449

ตาราง 19 แสดงคะแนนการทดสอบก่อนและหลังการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาความสามารถ
ทางการพูดของเด็กปฐมวัย โดยการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน ด้านการเล่าเรื่องด้วย
ประโยคสั้นๆ

คนที่	ก่อนการจัดกิจกรรม	หลังการจัดกิจกรรม
1	16	17
2	15	16
3	15	17
4	17	18
5	15	17
6	17	18
7	18	18
8	17	17
9	17	18
10	17	18
11	16	17
12	18	19
13	15	17
14	18	17
15	16	18
16	17	18
17	15	16
18	16	17
19	16	17
20	16	18
21	15	18
22	16	18
23	19	19
24	15	18
25	15	17

ตาราง 19 (ต่อ)

คนที่	ก่อนการจัดกิจกรรม	หลังการจัดกิจกรรม
26	16	17
ผลรวม	423	455

ตาราง 20 แสดงคะแนนการทดสอบก่อนและหลังการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาความสามารถ
ทางการพูดของเด็กปฐมวัย โดยการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน ด้านการพูดถ่ายทอด
ความรู้สึก

คนที่	ก่อนการจัดกิจกรรม	หลังการจัดกิจกรรม
1	14	17
2	12	16
3	14	17
4	14	18
5	14	17
6	15	18
7	13	18
8	15	17
9	15	18
10	15	18
11	12	17
12	14	19
13	12	17
14	14	17
15	12	18
16	15	18
17	14	16
18	15	17
19	12	17
20	14	18
21	12	18
22	14	18
23	15	19
24	12	18
25	11	17

ตาราง 20 (ต่อ)

คนที่	ก่อนการจัดกิจกรรม	หลังการจัดกิจกรรม
26	14	17
ผลรวม	353	438

ภาคผนวก ซ ภาพประกอบและบัตรคำประกอบนิทาน

ภาพประกอบและบัตรคำประกอบนิทาน หน่วยผัก-ผลไม้

	
<p>แตงโม</p>	<p>มังคุด</p>
	
<p>มะพร้าว</p>	<p>มะม่วง</p>

ภาพประกอบแลบัตร์คำ หน่วยผัก-ผลไม้

	
<p>กล้วย</p>	<p>แอปเปิ้ล</p>
	
<p>พุทรา</p>	<p>น้อยหน่า</p>

ภาพประกอบและบัตรคำ หน่วยอาหารดีมีประโยชน์

	
<p>ไข่ไก่</p>	<p>ไข่ปลา</p>
	
<p>ไข่นก</p>	<p>ไข่เป็ด</p>

ภาพประกอบและบัตรคำ หน่วยสัตว์โลกน่ารัก

เสือ

แมว

ช้าง

ลิง

กระต่าย

สุนัข

ภาพประกอบและบัตรคำ หน่วยวันเด็ก

	
<p>ขอโทษ</p>	<p>เสียใจ</p>
	
<p>ดีใจ</p>	<p>ขอบคุณ</p>

ภาพประกอบและบัตรคำ อาชีพในฝัน

	
ตำรวจ	พยาบาล
	
หมอฟัน	ครู
	
ทหาร	นักแสดง

ภาพประกอบและบัตรคำ หน่วยหนูทำได้

	
<p>กระเป๋า</p>	<p>โบว์</p>
	
<p>กระโปรง</p>	<p>เสื้อ</p>

ภาพประกอบและบัตรคำ หน่วยกลางวัน กลางคืน

	
<p>กางเกง</p>	<p>ลูกโป่ง</p>
	
<p>เสื้อ</p>	<p>ของขวัญ</p>
	
<p>เค้ก</p>	<p>ตุ๊กตา</p>

ภาคผนวก ฅ คำที่เหมาะสมกับวัยของนักเรียนปฐมวัย (3-4 ปี)

คำที่ใช้เหมาะสมกับวัยของนักเรียนอนุบาล (3-4 ปี)

คำเกี่ยวกับบุคคล

1. พ่อ	2. แม่	3. พี่
4. น้อง	5. น้อง	6. ป้า
7. น้า	8. อา	9. ตา
10. ยาย	11. ปู่	12. ย่า
13. ครู	14. เด็กชาย	15. เด็กหญิง
16. หมอ	17. ผู้เฒ่า	18. เจ้าหญิง
19. เจ้าชาย	20. เด็กเลี้ยงแกะ	

ผลไม้

1. กัลยน้ำว่า	2. แตงโม	3. มังคุด
4. ส้มโอ	5. ส้ม	6. มะม่วง
7. มะขาม	8. น้อยหน้า	9. พุทรา
10. มะพร้าว	11. ฝรั่ง	12. มะยม
13. กระท้อน	14. ทูเรียน	15. ลำไย
16. แอปเปิ้ล	17. องุ่น	18. มะละกอ
19. มะเฟือง	20. มะปราง	

ผัก

1. ผักบุ้ง	2. คะน้า	3. ผักกาดขาว
4. กะหล่ำปลี	5. ตำลึง	6. แตง
7. ต้นหอม	8. ผักชี	9. เห็ดฟาง
10. มะระ	11. ฟักทอง	12. มะเขือ
13. ถั่วงอกยาว	14. ฟัก	15. หอมแดง
16. ผักหวานป่า	17. หน่อไม้	18. กุยช่าย
19. มะเขือเทศ	20. สาระแหน่	

ดอกไม้

1. กุหลาบ	2. มะลิ	3. ดอกเข็ม
4. กากหลง	5. ดอกแก้ว	6. จำปา
7. ชบา	8. ดาวเรือง	9. ดอกพวงแสด
10. ดอกพิกุล	11. พุทธรักษา	12. เฟื่องฟ้า
13. ลั่นทม	14. ดอกรัก	15. บัว
16. ดอกบัว	17. พุทธรักษา	18. ดอกคูณ
19. ดอกเทียนหอม	20. ทองกวาว	

สัตว์

1. เสือ	2. แมว	3. สุนัข
4. ช้าง	5. ม้า	6. วัว
7. กระต่าย	8. ลิง	9. ปลา
10. หมี	11. เต่า	12. หมู
13. มด	14. นก	15. ไก่
16. เป็ด	17. ห่าน	18. แพะ
19. แกะ	20. ผึ้ง	

อวัยวะ

1. ร่างกาย	2. คอ	3. ปาก
4. ตา	5. จมูก	6. ท้อง
7. ฟัน	8. ลิ้น	9. หู
10. แขน	11. มือ	12. นิ้วมือ
13. เล็บ	14. ผม	15. คิ้ว
16. หัวไหล่	17. ข้อศอก	18. ขา
19. นิ้วเท้า	20. คาง	

คำทั่วไป

1. เล่น	2. ปีก	3. คุณค่า
4. รั้ง	5. บ้าน	6. เติบโต
7. เคี้ยวอาหาร	8. ไข่มุ่	9. ไข่วก
10. ไข่ว	11. ไข่วุ่น	12. ไข่ว่ม

13. บั้วลอย	14. หากิน	15. ดี่ม
16. เป็ลือก	17. ไซ่เบ็ด	18. ไซ่ไก่
19. หมวก	20. รับประทาน	21. อร่อย
22. ความสุข	23. สนุก	24. กล่อง
25. เสี่ยงดัง	26. ขนปุกปุย	27. กระย่องกระแย่ง
28. มอง, ดู	29. ตะโกน	30. เยอะแยะ
31. ยี่ม	32. เฉยชา	33. จับ
34. มีภัย	35. สวมใส่	36. น้ำตาหยด
37. ก้มหน้า	38. เหวี่ยงของ	39. กระเป๋
40. โรงเรียน	41. ถอด	42. ภูบ้าน
43. เข็ดจาง	44. เกือบของ	45. ของเล่น
46. พิเศษ	47. เข้าตรู่	48. ตื่นนอน
49. แปรงพัน	50. ความลับ	51. ของขวัญ
52. แต่งตัว	53. สวัสดิ์	54. ขอขอบคุณ
55. ปวดท้อง	56. ตะกร้า	57. ล้างมือ
58. หิว	59. เจ็บปวด	60. กินยา
61. กิน	62. อุจจาระ	63. ปัสสาวะ
64. ขอโทษ	65. ห้องน้ำ	66. ยา
67. สีแดง	68. สีเหลือง	69. สีเขียว
70. สีน้ำตาล	71. สีม่วง	72. สีฟ้า
73. สีส้ม	74. สีขาว	75. สีดำ
76. สีน้ำเงิน	77. สีชมพู	78. สีเทา
79. สตางค์	80. ไอศกรีม	81. กระจง
82. กางเกง	83. ตุ๊กตา	84. เสื้อ
85. ภูมิใจ	86. เก่ง	87. ค้นหา
88. กุญแจ	89. หลงทาง	90. ช่วยเหลือ
91. ปลอดคภัย	92. พยักหน้า	93. รongเท้า
94. ทุงเท้า	95. กลางวัน	96. กลางคืน
97. ดาว	98. ดวงจันทร์	99. ดวงอาทิตย์

คำตรงข้าม

1. มาก	2. น้อย	3. กว้าง
4. แคม	5. โใหญ่	6. เล็ก
7. เหมือน	8. อ้วน	9. ผอม
10. ลืมตา	11. หลับตา	12. นำรัก
13. นำเกลียด	14. ชุกชน	15. เรียบร้อย
16. ออกไป	17. ออกไป	18. ซ้าย
19. ขวา	20. หน้า	21. หลัง
22. เดิน	23. วิ่ง	24. ปืน
25. ซ้างล่าง	26. ซ้างบน	27. กิน
28. นอน	29. สวย	30. นำกลัว
31. เปิด	32. ปิด	33. นั่ง
34. ยืน	35. ชอบ	36. ไม่ชอบ
37. มีด	38. สว่าง	39. แข็งแรง
40. อ่อนแอ	41. สะอาด	42. สกปรก
43. ฉลาด	44. โง่	45. หัวเราะ
46. ร้องไห้	47. หอม	48.เหม็น
49. หล่นหาย	50. เก็บได้	51. ซ้างนอก
52. ซ้างใน	53. เบรี้ยว	54. หวาน
55. โชคดี	56. โชคร้าย	57. จม
58. ลอด	59. คลาน	60. กระโดด

ภาคผนวก ญ แผนการจัดกิจกรรมการเล่นิทาน

แผนการจัดกิจกรรมการเล่นิทาน เพื่อการพัฒนาความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัย โดยการการจัดกิจกรรมการเล่นิทาน

1. ศึกษาการจัดกิจกรรมเล่นิทานในส่วนของสาระสำคัญ จุดประสงค์ สาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดกิจกรรม การวัดผลประเมินผล ในแต่ละแผนให้เข้าใจอย่างชัดเจน
2. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ ที่ใช้ในการจัดกิจกรรม และตรวจสอบให้อยู่ในสภาพดี สะดวกต่อการใช้งานและคำนึงความปลอดภัยต่อเด็ก
3. ก่อนการจัดกิจกรรมครูควรชี้แจงบทบาทและหน้าที่ของเด็ก และกำหนดข้อตกลงร่วมกันในการจัดกิจกรรม
4. ขณะปฏิบัติกิจกรรม ครูควรเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำกลุ่มเด็กที่พบปัญหาในการปฏิบัติกิจกรรม
5. สังเกตพฤติกรรมของเด็กในภาพรวมอย่างต่อเนื่องทุกระยะ เพื่อประเมินพัฒนาการการเรียนรู้ของเด็กจากการจัดกิจกรรม